

THE KERKENES ECO-CENTRE:

A MODEL FOR THE PROMOTION OF THE USE OF RENEWABLE ENERGY AND ENERGY EFFICIENT DESIGNS FOR A LOW-CARBON HIGH-GROWTH RURAL ECONOMY IN TURKEY

Figure 1: Renewable energy for a sustainable future.

Françoise Summers

With contributions from

Ferhat Can, Erman Erdemli and Arda Tatlı

The Kerkenes Eco-Center Project
Faculty of Architecture
Middle East Technical University
Ankara

CONTENTS

PAGE	
	1 THE TEAM..... 02
	2. LOCATION..... 03
	3. ACKNOWLEDGMENTS..... 04
	4. INTRODUCTION..... 05
	5. AIMS AND OBJECTIVES..... 09
	6. ACTIVITIES AND PUBLIC OUTREACH..... 11
	7. THE KERKENES DAY IN OCTOBER..... 12
	8. ACTIVITIES AT METU IN NOVEMBER 2008..... 18
	9. KERKENES PANEL AND KERMESS AT METU IN DECEMBER..... 19
	10. FUTURE PERSPECTIVES..... 22
	11. CONCLUSIONS..... 23
	APPENDIX I. LEAFLETS AND POSTERS.....24
	APPENDIX II: PROGRAM AND INVITATIONS..... 27
	APPENDIX III: SUMMARY OF SPEECHES AND PRESENTATIONS..... 32
	APPENDIX IV: MEDIA AND PRESS..... 34

THE TEAM

Kerkenes Eco-Center Project Director

Françoise Summers (ARB Reg. Architect)
Instructor, Dept. of Architecture, Middle East Technical University
Kerkenes Office Tel: (+90 312) 210 6216
e-mail: fsummers@metu.edu.tr

Kerkenes Eco-Center Project Advisor

Soofia Tahira Elias-Özkan (PhD)
Assist. Prof., Dept. of Architecture, Middle East Technical University
Office Tel: (+90 312) 210 2221
e-mail: soofia@metu.edu.tr

ŞAH-DER Chairman

Osman Muratdağı
Şahmuratlı Village, Sorgun, Yozgat, Turkey
Tel: 0354 241 5151   *Mobile:* 0 532 798 0712
E-mail: osmanmuratdagi@hotmail.com

ŞAH-DER Project Co-ordinator

Faruk Muratdağı
Şahmuratlı Village, Sorgun, Yozgat, Turkey
Mobile: 0 533 429 3185
E-mail: muratdagi_666@hotmail.com

The 2008 Program Team

Özgün Balkanay
Ferhat Can
Erman Erdemli
Arda Tatlı

METU Students Participants in 2008

Safak Acar
Muneer Ahmed
Özgecan Canarşlan
Güzin Eren
Ali Haider
Sajjad Haider
Ayşegül Karahan
Yasemin Özarslan
Zahraa Saiyed
Abdulsamad Waheed

LOCATION

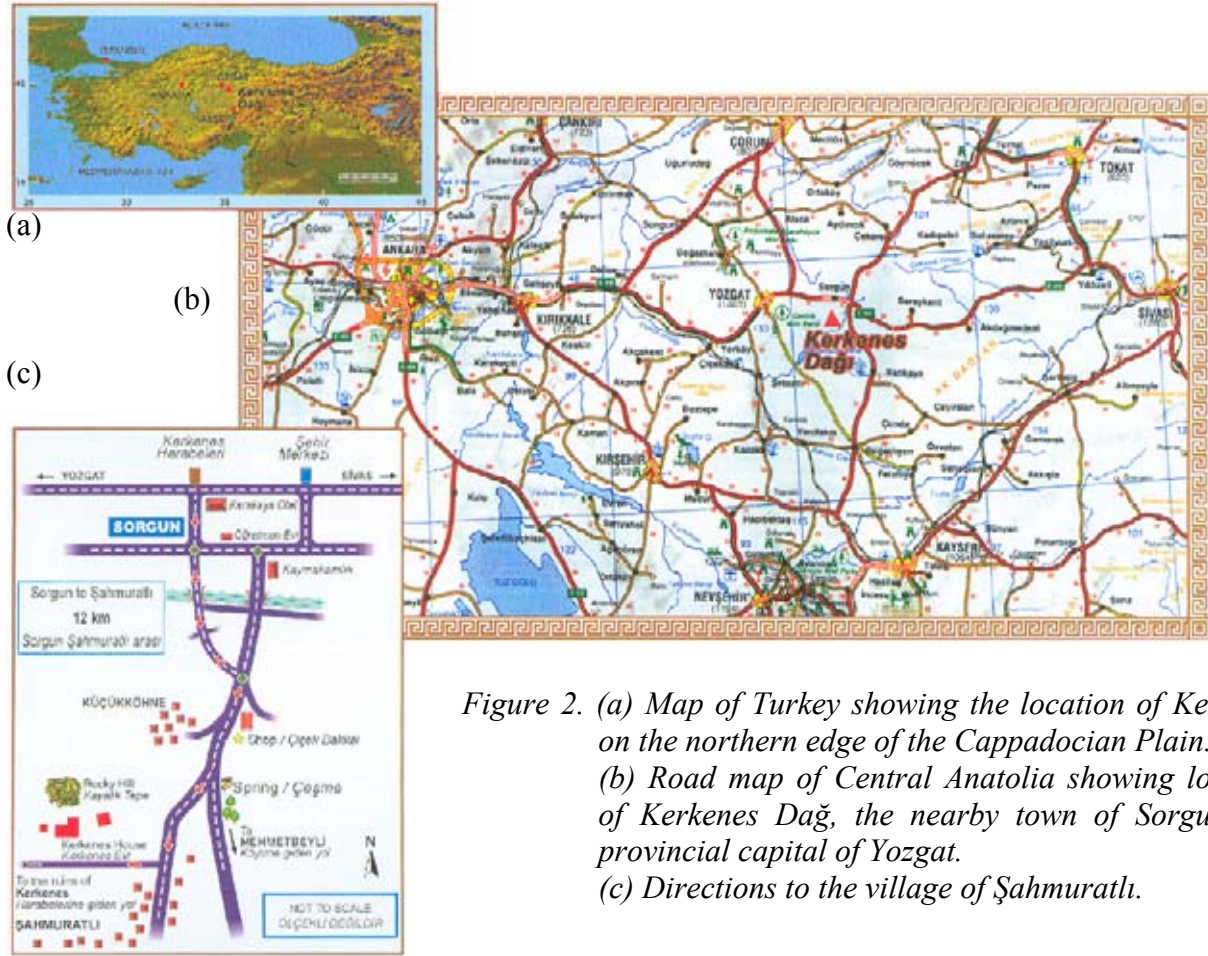

Figure 2. (a) Map of Turkey showing the location of Kerkenes on the northern edge of the Cappadocian Plain. (b) Road map of Central Anatolia showing location of Kerkenes Dağ, the nearby town of Sorgun and provincial capital of Yozgat. (c) Directions to the village of Şahmuratlı.

Kerkenes and Şahmuratlı Village Association (ŞAH-DER)

P.O. Box 23, Şahmuratlı Village, Sorgun, Yozgat, Turkey
Osman Muratdağı Tel: 0354 241 5151 Mobile: 0 532 798 0712

Kerkenes House and Eco-Center

Şahmuratlı Village, Sorgun, Yozgat (Fig. 2)
Tel/Fax: 0 354 421 5154

Kerkenes Project

C/o Faculty of Architecture
Middle East Technical University, Ankara TR-06531, Turkey
Tel/Fax: +90 312 210 6216

Kerkenes Project Office

Solmaz Izdemir Salonu
Room B04, Library Building
Middle East Technical University, Ankara, Turkey

<http://sahmuratli.com>

Information about ŞAH-DER, the Kerkenes and Şahmuratlı Village Association for Public Relations, Prosperity, Help and Support can be found at the Şahmuratlı Village Web Page.

<http://kerkenes.metu.edu.tr>

The Kerkenes web page opens up three homepages, K-Eco, the most recent one, is dedicated to the Kerkenes Eco-Center and Environmental Studies.

ACKNOWLEDGMENTS

A grant from the Bilateral Program Budget of the British Embassy, Ankara, funded the proposal for a 3 month project entitled:

**'The Kerkenes Eco-Centre:
A Model for the Promotion of the Use of Renewable Energy and Energy Efficient Designs for
a Low-Carbon High-Growth Rural Economy in Turkey'**

We would like to express our gratitude to the British Embassy as well as to other sponsors (Fig. 3) who continue to support the ongoing activities and program at the Kerkenes Eco-Center.

Thanks are due to the local Governor of Yozgat, Amir Çiçek, who hosted our distinguished guests at Yozgat, Sorgun and Kerkenes on October 18. Without the strong support from the Governor and his staff, the Kerkenes Project would not have achieved so much. The Sorgun District Governor, Ertuğrul Kılıç, must be congratulated for the overall orchestration of the Kerkenes Day, October 18, when over 600 people visited Kerkenes. We thank him and all those who contributed to make the day a great success.

Osman Muratdağı, Faruk Muratdağı and Ayşe Muartdağı have been enthusiastic representatives of ŞAH-DER, the Şahmuratlı Village Association and it should also be stressed that activities at the Kerkenes Eco-Center would not be a success without the enthusiastic participation of the villagers.

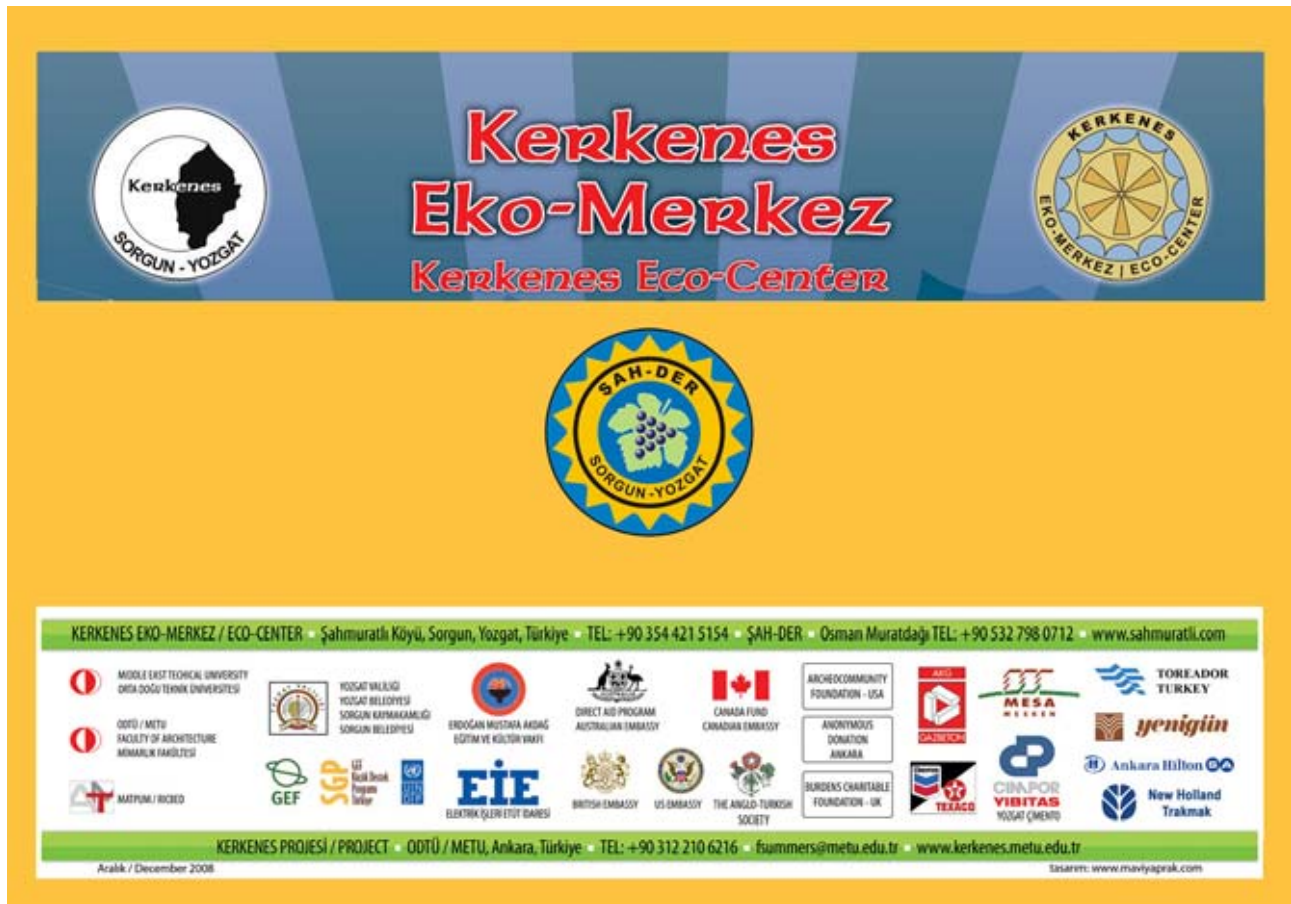

Figure 3. Sponsors

INTRODUCTION

In 1993 the Kerkenes Project was inaugurated to study the Iron Age capital that had once stood on the Kerkenes Dağ which overshadows the village of Şahmuratlı. From the outset, the Project Directors were conscious that this international research project would not only have an impact on the village and the local area, but also that it had potential for development at regional and inter-regional level. A central concern was, and continues to be, that any impact, social, cultural or economic, should be for the benefit of the village (Fig. 4) and the region.

Mission

The purpose of the Kerkenes Eco-Center is to promote sustainability through environmental studies. It pursues the following objectives:

- To advocate the use of renewable sources of energy;
- To act as a stimulus and a catalyst for environment-friendly building with appropriate materials and energy efficient designs;
- To act as a dynamic experimental base for testing designs, materials and activities suitable for viable and sustainable village life.
- To encourage village development and income generating activities that might halt and even reverse migration from rural areas to the cities.

Figure 4. The Strawbale House, officially inaugurated on the 16th of July 2005 by the Governor of Yozgat along with other officials and sponsors, is used by the Şahmuratlı Village Association. (05kenc0630)

Background

The Kerkenes Eco-Center Project was initiated in 2002 with the help of the Australian Embassy Direct Aid Program. By 2003 the concept of establishing an Eco-Centre devoted to research into and promotion of renewable energy and sustainable village life was developing. The aim is to halt, and even reverse, migration from rural areas to urban centers. Advocating an environmentally friendly approach to the development and improvement of rural settlements, the project works closely with ŞAH-DER (*The Kerkenes and Şahmuratlı Village Association for Public Relations, Prosperity, Help and Support*), which was established in 2003 to promote the welfare of the village.

In 2004, 2005 and 2006, generous support was received from the Erdoğan M. Akdağ Foundation, the Canada Fund, the American Embassy, the Tyche/Archeocommunity Foundation (USA), Burdens Charitable Foundation (UK), New Holland Trakmak (Turkey), MESA, AKG. Help in kind is also received from the Yozgat Governorate, the Directorate of Rural Services, and the Sorgun District Governorate and Municipality. As well as seeing the completion of its first strawbale building (Fig. 4) and the Erdoğan Akdağ Center for Research and Education (Fig. 5), the Kerkenes Eco-Center Team in collaboration with ŞAH-DER conducted a very successful program for the promotion of solar energy, a drip irrigation scheme for organic gardens and pursued other ongoing programs, including solid waste separation for composting and recycling, reuse of grey-water and promotion of appropriate materials and design for energy efficient buildings. The British Council supported studies on the environmental performance of building under the Britain-Turkey Partnerships Programme between the METU Department of Architecture and the Environment and Energy Studies Programme of the Architectural Association, London. The Erdoğan Mustafa Akdağ Foundation built, the Center for Research and Education, using aerated concrete provided by AKG and roofing material given by Onduline, to host visitors, village activities, regional events and dynamic displays on archaeological and ecological activities of the Kerkenes Project.

Figure 5. The Erdoğan Akdağ Center for Research and Education. (06kenc2826)

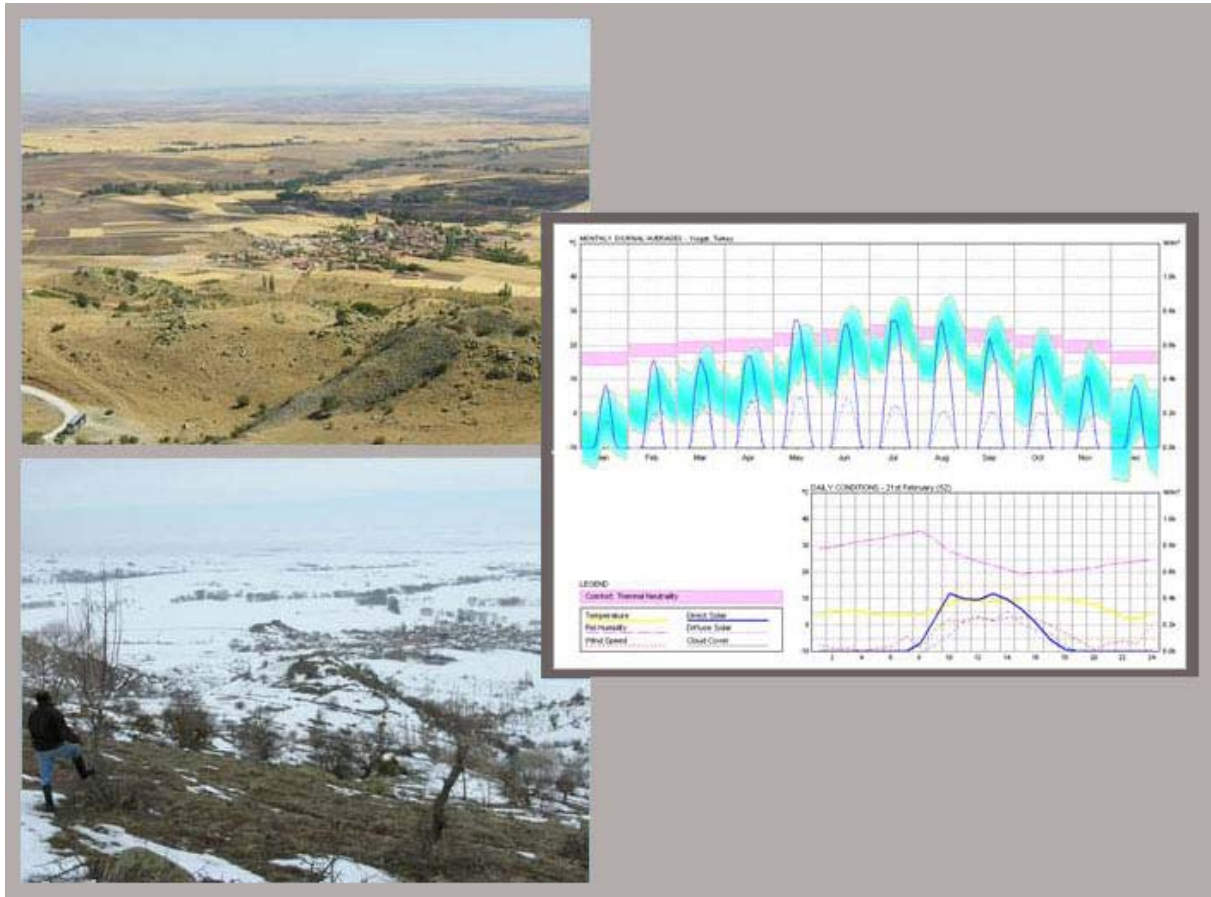

Figure 6. Contrast between seasons is reflected in the graphics for the Yozgat weather data.

Şahmuratlı Village possesses a world class cultural heritage site, ancient Pteria, an Iron Age mountain-top city founded on the Kerkenes Dağ. The Kerkenes Eco-Centre has piloted schemes for renewable energy and appropriate technologies against a background of climate change, socio-economic inequality and rapid depopulation of rural areas in favour of urban growth. The Kerkenes Eco-Center team at METU, Ankara, monitors the performance of the buildings with TinTag data loggers and uses available climate data (Fig. 6) with modelling and simulation software to improve the energy efficiency of buildings. The Kerkenes Eco-Centre experiments with appropriate building materials and energy efficient designs, drip irrigation for organic gardens (Fig. 7), solar energy, solar drying and cooking (Fig. 8), recycling, stimulating and creating income generating activities for both men and women.

Rural economies on the Anatolian Plateau are underdeveloped; gender inequality is rampant while opportunities for young people are limited. Development of sustainable, environmental friendly, rural economies supported by renewable energy will provide a reduced rural population with acceptable levels of comfort (appropriate dwellings) and economic security. The model offered at Kerkenes can be replicated in the Yozgat region and beyond.

The British Embassy is working to improve political commitment to a low carbon high growth economy in Turkey. A key part of this is mobilising support at local levels, which in turn will help convince the government to develop new policies at the national level. This small project makes use of an existing Eco-centre in Turkey to promote energy efficient and renewable energy designs. It brings together local officials, businessmen, MPs and villagers to stimulate more formal work at the Municipality level, greater replication of ideas in other regional areas, and an increased media awareness of how local projects fit into the bigger strategic goals on energy and climate change.

Figure 7. A group school children from Van visiting the Kerkenes Eco-Center in September 2008 enjoyed picking up tomatoes from the organic garden cultivated by Nizam Erciyas. (08kenc1104)

Figure 8. Solar Building, solar driers and solar cookers at the Kerkenes Eco-Center. (08kenc1808)

AIMS AND OBJECTIVES

The purpose of the project is to mobilise public, private and local authority support for local-scale energy-efficient and renewable energy designs using the Kerkenes Eco-Center as a showcase. The first major event, taking place in October, was a very successful day of outreach activities at Yozgat, Sorgun, Kerkenes and Şahmuratlı Village. The aim was to arouse the awareness of local authorities and all stakeholders and to make them conscious of the importance of the Kerkenes Eco-Center Project as a model for a low carbon high growth economy rural development (Fig. 9).

This was followed up in Ankara, at the Middle East Technical University (METU), where the Kerkenes Project Team has an all year round base for research, public outreach and publication. Two events were organised in collaboration with the Faculty of Architecture. On November 18, a program focusing around presentations by students who had taken part in 'Hands-on' activities at Kerkenes was followed by a small kermess next to the Faculty Kubbealtı Lecture Hall to promote ecologically prepared Kerkenes products such as the solar cooked jams, solar dried fruit and vegetables and similar items all produced in the Kerkenes Eco-Center. Finally, on the 4th December, a panel was held at the Solmaz Izdemir Hall, METU, where the representatives from the Yozgat local authorities, specialists and consultants in the field of energy, academicians and analysts presented and discussed issues related to renewable energy, low-carbon economy and sustainability. An exhibition and kermess once more promoted the Kerkenes Eco-Center activities and products. On both these occasions at METU, the Kerkenes Eco-Center was presented as a model for low-carbon high-growth rural economy that can be replicated regionally and even nationally.

Figure 9. The Erdoğan Akdağ Center hosted many groups of visitors to the Kerkenes Eco-Center. (08kenc2223)

Outputs

The outputs of the three month program sponsored by the British Embassy can be summarised as below:

- The information campaign, which included workshops and distribution of posters and leaflets that illustrate the role of the carbon cycle and the importance of reducing carbon emission using the Kerkenes Eco-centre as a good-practice energy-efficiency and renewable energy local scale project as a showcase, was launched.
- Announcements and invitations were prepared for all activities and the press informed. Reporting on the importance of local projects and links to new Turkish low carbon and high growth policies is monitored and a selection of links appended to this report.
- Sustained private sector interest in Kerkenes and small-scale energy projects has been demonstrated by the willingness of several companies to sponsor the Kerkenes Eco-Center and related activities. Amongst these are Cimpor Yibitaş, Chevron, MESA Housing, Yenigün, Torreador, AKG Gazbeton. Several of these sponsors were represented at the Yozgat and Ankara events.
- Extending the local-authority network on local scale low carbon issues as well as collaboration with the General Directorate of Electrical Power Resources Survey and Development Administration (EİE) continues to be a target of formal and informal approach to relevant organisations and individuals. Yusuf Korucu and Murat Unal participated in the Kerkenes Kermess activities setting up a stand with posters and information brochures. The participation of the Ministry of Energy and Natural Resources (MENR), represented by Zeyneb Günaydın, has opened a door to future collaboration.
- Formal collaboration between stakeholders (i.e. the local municipality) and policy makers (MENR and EİE) has been discussed. The participation of Françoise Summers and Soofia Özkan in the *1. Temiz Enerji Kurultayı*, October 15-17, 2008, at Hacettepe University in Ankara, (Appendix and <http://utek2008.phys.hacettepe.edu.tr/prg.pdf>) has contributed to the dissemination of information on the Kerkenes Eco-Center project and added to the list of contacts for collaboration. The Sorgun District Governor, Ertuğrul Kiliç, who organised the October 18 events, ensured the participation of two Sorgun high schools by securing several buses from the Sorgun Municipality providing transport to the Kerkenes Eco-Center on Saturday October 18 as well as on the following day, Sunday October 19. Over 100 students from the Sorgun Telekom High School visited Kerkenes on the Sunday showing great interest in the environmentally friendly approach. It is anticipated that similar events will also take place in 2009.
- Further work and outreach programs, including the web-page, new project applications and long-term policies, are ongoing.

ACTIVITIES AND PUBLIC OUTREACH

In 2008, the Kerkenes Eco-Center program of activities and public outreach focused on global issues that are causing great concern across the planet. Climate Change now appears as a real threat at our doorstep. A known quote from a German Theologian features on the information material:

'The ultimate test of a moral society is the kind of world that it leaves to its children.'

Dietrich Bonhoeffer

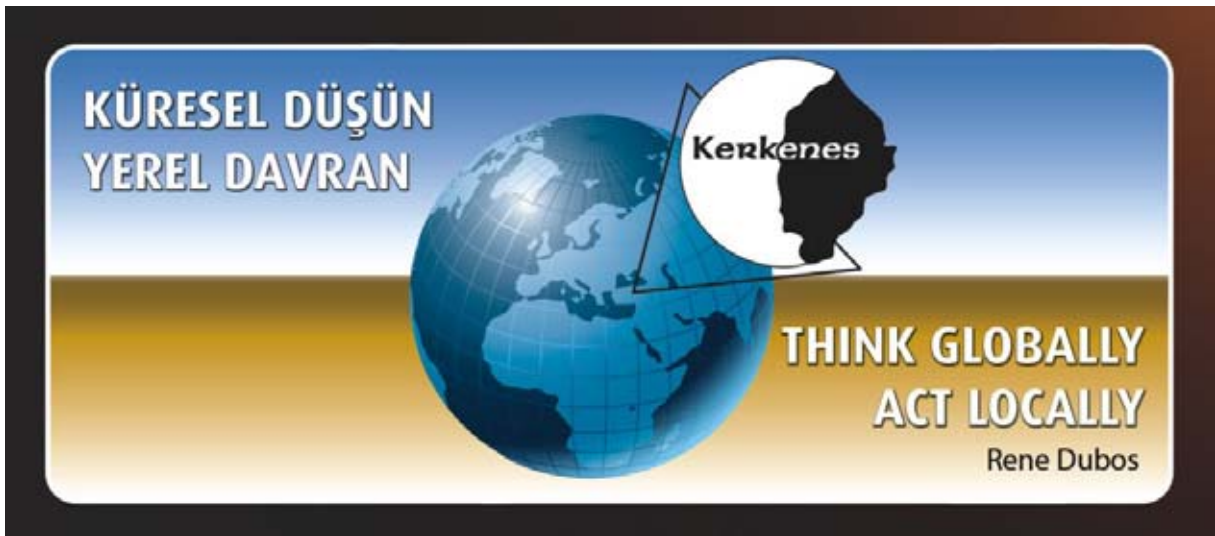
Leaflets and posters have been produced for distribution to all stakeholders, local authorities and educational institutions. They focus on the importance of a low-carbon economy and to all voice an appeal to

'Choose Renewable Energy for a Sustainable Future'.

Some illustrated explanations summarise the issue:

- Plants use carbon dioxide for photosynthesis. The sun is a source of energy. Forests that have absorbed carbon dioxide have been fossilised and transformed into petroleum, coal and gas. Burning these fossil fuels for energy releases carbon dioxide back to the atmosphere.
- Deforestation and growing industrialisation cause drastic increases in carbon emissions. The resulting "green house effect", which raises temperatures and drives climate change, is cause for global concern.

The Kerkenes Eco-Center Team and ŞAH-DER were very active during the fall of 2008, everyone striving to 'Think Globally, Act Locally' as suggested by René Dubos (Fig. 10). The ladies assiduously used every bit of available solar energy to extend the production season well into the autumn months while others were organising the scheduled events that would conclude a very successful program.

Figure 10. Local has to be appropriate and efforts will help secure a sustainable future.

THE KERKENES DAY IN OCTOBER

The Panel and show-case event at Sorgun and Kerkenes, on the October 18, was a success at all levels. The three Ambassadors who attended, British Ambassador Nick Baird, Australian Ambassador Peter Doyle and Canadian Ambassador Mark Bailey, were hosted by the governor of Yozgat Amir Çiçek (Fig. 11), and all three made a speech during the opening ceremony of the Panel taking place in the Ilyas Arslan Conference Center, Sorgun (Fig. 12). The Governor of Yozgat, Amir Çiçek, expressed strong support in his opening speech.

Chairing the panel, Melik Ayar of the General Directorate of Cultural Heritage and Museums, praised the initiative of the Kerkenes Eco-Center that developed alongside the archaeological research project and suggested that this should be a model for all projects in Turkey. Following the presentation of the Archaeology of Yozgat by the Acting Director of the Yozgat Museum, Hasan Şenyurt, and that of the Iron Age City by the Kerkenes Project Director, Geoffrey Summers, an overview of the Kerkenes Eco-Center mission and activities was presented by Françoise Summers and Soofia Özkan.

The events (Figs 13, 14, 15, 16, 17, 18 and 19) were organised by the Sorgun District Governor, Ertuğrul Kiliç, with the collaboration of the Sorgun Municipality and other local organisations. Youth from schools in Sorgun were invited and transport provided for them to visit Kerkenes on the Saturday and Sunday. Over 100 students from the Sorgun Telekom Lyceewere shown round the Eco-Center (Figs 20 and 21) as well as the Archaeological site.

Figure 11. The Governor of Yozgat, Amir Çiçek, host to three Ambassadors at breakfast on October 18, stressed the importance of good international relations. (08dpnc2201)

Figure 12. A crowded conference hall, the Ilyas Arslan Conference Center at Sorgun, was the venue for the Panel. (Yozgat Valilik Web page photo 18100806)

Figure 13. Opening of the Kerkenes Eco-Center kermess on Saturday October 18. (Yozgat Valilik Web page photo 18100812)

Figure 14. The visit to the archaeological site on the Kerkenes Dağ, was followed by an introductory tour of the Eco-Center. (08kekc0206)

Figure 15. Even in the autumn, a sunny day is ideal for preparing food on the solar cookers. (08kekc0207)

Figure 16. Everyone was invited to taste the solar cooked food. (08kekc0307)

Figure 17. A good selection of products was available at the kermess. (Yozgat Valilik Web page photo 18100814)

Figure 18. Children helped draw the raffle tickets. (08kekc0230)

Figure 19. A final photo before guests leave. (Yozgat Valilik Web page photo 18100815)

Figure 20. More than 100 students from Sorgun Telekom Lycee visited the Kerkenes Eco-Center on Sunday, October 19. (08kenc2201)

Figure 21. Osman Muratdağı, demonstrating the strength of solar energy to the students from Sorgun. (08kenc2221)

ACTIVITIES AT METU NOVEMBER 2008

The METU presentation by students, exhibition and small kermess (Figs 22 and 23) on November 18, played a significant role in arousing awareness to energy and carbon emission related issues amongst students and academics. Students enrolled in the 'Architecture in situ - Hands-on Building' course presented their work, project and visits.

Figure 22. During the 'Hands On' activities at the Kerkenes Eco-Center, METU architecture students and villagers built a shelter for the solar driers. (08kenc1213)

Figure 23. Exhibition and kermess followed the presentation by the architecture students at METU. (08kenc2403 and 08kenc2404)

KERKENES PANEL AND KERMESS AT METU

The Kerkenes Workshop on Sustainability at METU, Ankara, on Thursday December 4, 2008, successfully brought together key players and stakeholders for presentations, exchanges of ideas and discussions on formal collaboration that could be established (Figs 24 and 25).

Prof. Canan Özgen, Director of the Graduate School of Natural & Applied Sciences, gave the first of the opening speeches, commending both the activities of the Kerkenes Project and the promotion of renewable energy. She quoted the 1987 report by the Brundtland Commission defining sustainable development as being “development that meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs”.

Assoc. Prof. Dr. Ali Uzay Peker, Assistant Dean of the Faculty Architecture, praised the interaction between the Kerkenes Project and the educational programs of the University in his speech.

The British Embassy Energy and Environment Secretary, Mr Dan Wilson, stressed the relation between carbon emissions and the global finance sector and the global concern for climate change. He works to promote a low carbon, high growth global economy, which is why the British Embassy has provided support and funding for this aspect Kerkenes Eco-Center. He explained that:

'This means economic growth without a large environmental footprint. We believe global investment must be directed away from carbon intensive to low carbon solutions. Investment in other areas, like buildings and transport, should use the latest energy efficient technologies and support the development of renewable energy sources.'

Dan Wilson then went on to emphasize the role of local communities in future action that is directed towards a sustainable decrease in carbon emission and stated that the Kerkenes Eco-Centre is a great example of work at the local-level. He then ended by saying that:

'Small-scale energy saving projects like housing insulation, and using solar cookers and heaters will help individuals to make financial savings and tackle climate change. There will also be opportunities to make a living from these projects, and it is good to see local village women developing and selling their own products in Kerkenes. So I hope that the workshop today is able to come up with ideas on how to further develop local level renewable energy sources. And that it may be possible to replicate some of these in other regions. I also hope that decision-makers in Ankara will be able to consider new ideas for local level efforts on renewables and talk about what is currently happening.'

The Ministry of Energy and Natural Resources was represented by Ms Zeynep Günaydın whose talk on “Renewable Energy Policies and Applications in Turkey” emphasized the importance of developing the existing potential of geothermal, solar and wind energy in Turkey. She also emphasised that Turkey should find energy saving strategies and that everyone should take energy saving measures.

Figure 24. Opening speeches by Prof. Dr. Canan Özgen the Director of the Graduate School of Natural & Applied Sciences, Doç. Dr. Ali Uzay Peker the Associate Dean of Architectural Faculty, Mr. Dan Wilson the British Embassy Energy and Environment 2nd Secretary and Zeynep Günaydın from the Ministry of Energy and Natural Resources.

At the start of the first panel, the Governor of Yozgat, Mr Amir Çiçek, gave an overview of the use of renewable energy in the province of Yozgat and expressed strong support for the development of technology that will reduce the dependency on fossil fuel and thus decrease carbon dioxide emission. He reviewed the potential for renewable sources of energy in Yozgat. The Çekerek (Süreyyabey) dam, once completed will be generating energy as well as providing water for irrigation. Yozgat's yearly average insolation is about 2457.6 hours or approximately 6.7 hours per day. Considering that Europe has an annual average of 1500 hours, it is clear that there is great potential for the use of solar energy in the region. Geothermal energy is already being used for heating in several housing schemes. Finally, the Governor stressed the role of forests in decreasing the percentage of carbon dioxide present in the atmosphere. The 1.935.400 trees planted in Yozgat in the first 6 months of 2008 will help in securing a sustainable future for generations to come.

The Sorgun District Governor, Mr Ertuğrul Kılıç, followed up by discussing rural development taking as example Şahmuratlı Village where the Eco-Center has developed into an important model over the last few years. Sorgun District is the most populated district in the Yozgat region and since over half of its population lives in rural areas it is important to focus on sustainable rural development. He assured continuing support for the initiatives of the SAH-DER, the Şahmuratlı Village Association, and the Kerkenes Eco-Center Project.

Projects related to renewable energy in Sorgun were presented by the Municipality engineer, Mr Volkan Öztürk, who illustrated his talk with the rapidly developing housing estates heated by geothermal energy as well as the new tourist *Termal Otel* offering luxurious swimming pools.

Finally three representative of ŞAH-DER, the Kerkenes and Şahmuratlı Village Association, shared their first hand experience of the pioneering project in their village. Mr Osman Muratdağı, Chairman of the Association, gave a short history of the development of the project and necessary infrastructure. Mr Faruk Muratdağı, SAH-DER Coordinator, described some of the recent development and new project. Finally Mrs Ayşe Muratdağı, representing the ladies, gave a lively account of the significant participation and contribution of the village women in the project explaining their choice of renewable energy and the advantages of the production units used at the Kerkenes Eco-Center. This also highlighted the social benefits.

Figure 25. The Governor of Yozgat Amir Çiçek, opened the first panel, followed by the Sorgun District Governor Ertuğrul Kılıç and Volkan Öztürk of the Sorgun Municipality. Osman Muratdağı, Faruk Muratdağı and Ayşe Muratdağı represented ŞAH-DER, the Kerkenes and Şahmuratlı Village Association, concluding the panel by presenting ongoing project and activities at the Kerkenes Eco-Center and in the village.

The talk by Françoise Summers and Soofia Elias-Özkan was postponed to the afternoon session at the METU Convention Center as the lunch break, during which solar cooked products were displayed and tasted, was eagerly awaited (Figs 26, 27 and 28). The Ankara Hilton renewed its support by contributing to lunch. Guests were also offered the innovative pizza with Kerkenes wild plum marmalade.

Figure 26. Refreshments after the first panel provided an opportunity for participants to exchange ideas and taste some of the Kerkenes solar cooked pizza toppings. (08kekc0517)

Figure 27. Osman Muratdağı, President of the village association ŞAH-DER, discussing with well informed guests the possibility of promoting the solar cooker, designed by Güner Mutaf in 2006. (08kekc0518)

Figure 28. Ecologically prepared products were displayed at the METU kermess and some guests who had appreciated them at the Kerkenes kermess in October came especially to replenish their stock. (08kekc0522)

The second panel (Fig. 29) offered to the audience a more general overview of projects in Turkey. Discussions followed.

Prof. Dr. Ali Gökmen presented Güneş Köy (Village of the Sun) where organically grown crops and bio-fuel are produced for a more sustainable future. An oil press has been installed in a small strawbale building produces bio-diesel from canola seeds which is used to run a tractor.

Ms Tülin Keskin, member of the Board of Directors of the Turkish National Committee of the World Energy Council, presented the Proposals Policies for Renewable Energy in Turkey and compared statistics from Turkey with those of other countries. She emphasized the importance of promoting the use of renewable energy in Turkey and explained how companies benefit from their use in the manufacture of products.

The conclusive talk entitled 'Development of Renewable Energy and Model Proposals in Turkey' was given by Mr Arif Künar, General Director of EDSM and consultant for the METU Research and Implementation Centre for Built Environment and Design (RICBED/MATPUM). Perhaps the most important message expressed was that to minimise energy loss there should be localised energy production rather than centralized ones.

Figure 29. The second panel took place after the lunch break. Prof. Ali Gökmen presented Güneş Köy (Village of the Sun), Tülin Keskin from the Board of Directors of Turkish National Committee for the World Energy Council discussed “Policies for Renewable Energy in Turkey” and finally Arif KÜNAR, the General Director of EDSM and MATPUM Consultant concluded with “Development of Renewable Energy and Model Proposals in Turkey”.

The program ended with the Thursday Talk, a regular event organized by the METU Ethics Research Group, 'Think Globally, Act Locally for a Sustainable Future'. Guests joined others from METU at the Convention Center where the speakers, Ali and Ince Gökmen, Françoise Summers and Soofia Elias-Ozkan, all stressed that METU should play a leading role in the sustainability issue and become a model green campus.

FUTURE PERSPECTIVES

The Governor of Yozgat Amir Çiçek and the Sorgun District Governor Ertuğrul Kılınç both participated in the first panel of the METU workshop. Their willingness to travel the 250kms from Yozgat to Ankara is witness to their support and commitment. Volkan Öztürk presented the geothermal projects within the Sorgun Municipality and demonstrated there too the enthusiasm of the authorities to encourage the development of renewable sources of energy.

The Kerkenes Project has focused on the promotion of solar energy but there is scope for more. Rural development can benefit from other initiatives making use of wind energy, biogas or other renewable sources. There is a good partnership shaping up between this small local initiative in Şahmuratlı Village and the local authorities. One can hope that this will lead to further expansion on a regional scale and even national one.

CONCLUSIONS

The World is finally becoming aware of the threats of global warming and its consequences. Governments, organisations and individuals are rallying their efforts to propose solutions and alternatives. Guidelines are being formulated and legislation brought in to enforce actions that will ensure a sustainable existence for future generations.

On our planet ruled by economics, any idealistic venture must prove itself to be profit making or its success cannot be guaranteed. It is perhaps time for the world leaders to draw up a universal plan but this must be backed up by action on small and local scale. Dr Schumacher and his book 'Small is Beautiful' must not be forgotten as it is showing the way to an alternative that brings together creativity and self-esteem to every individual who will help to create a sustainable world.

Launched in 2002, the many-faceted Kerkenes Eco-Center Project has covered extensive ground. With its focus of activities on the promotion of renewable energy for a low carbon economy the Eco-Center is fast becoming a model for sustainable rural development initiatives. One primary aim is the reduction of greenhouse gases emissions in rural environments, thereby contributing to a reduction in atmospheric pollution.

In the autumn of 2008, using the Kerkenes Eco-Center as a showcase, the project sponsored by the Bilateral Program Budget of the British Embassy, Ankara, the program for *Promotion of the Use of Renewable Energy and Energy Efficient Designs for a Low-Carbon High-Growth Rural Economy in Turkey* focused on the mobilisation of public, private and local authority support for local-scale energy-efficient and renewable energy designs. Panels, kermess and workshops were organised in a successful arousal of awareness amongst local authorities and the wide spectrum of stakeholders. One result was an increased consciousness of the importance of the Kerkenes Eco-Center Project as a model for a low carbon high growth economy as a major component in sustainable rural development. Public outreach has been extended through the distribution of posters, leaflets and reports together with updating of the much-visited the Eco-Centre web page. Another crucial result has been the establishment of contacts with interested parties in a wide range of administrative, corporate, academic fields as well as NGOs and foreign embassies. Collaboration with and between many of these parties, stakeholders and individuals is ongoing.

The Şahmuratlı Village Association, ŞAH-DER, and the Kerkenes Eco-Center Team will seek for support as more active components will have to come together before it can claim autonomy. The venture is however on the right track and the enthusiastic response and appreciation of the general public is encouraging. It is hoped that sufficient funding will be forthcoming to allow the project to develop further its income generating activities and to become economically viable.

APPENDIX I

LEAFLETS AND POSTERS

KERKENES EKOLOJİK MERKEZİ
Kerkenes Eko-Merkezinin amacı, çevreye yönelik çalışmalarından yararlanarak sürdürülebilirliğin gelişimine katkıda bulunmak ve yaymaktır. Yapılan çalışmaların hedefleri aşağıdaki gibi özetlenebilir:
Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının desteklenmesi;
Enerji etkin tasarımlar ve uygun yapı malzemeleri kullanımıyla çevre-dostu yapılar üretimi için uyarıcı ve katalizör olmak;
Uygulanabilir ve sürdürülebilir bir köy yaşantısına uygun olarak çeşitli tasarımlar, malzemeler ve etkinlikler için dinamik bir deney merkezi oluşturmak;
Kırsal alanlardan kentlere göçü durduracak ve hatta bunu tersine çevirecek biçimde kırsal kalkınma ve gelir getiren etkinlikleri desteklemek.

THE KERKENES ECO-CENTER
The purpose of the Kerkenes Eco-Center is to promote sustainability through environmental studies. It pursues the following objectives:
To advocate the use of renewable sources of energy;
To act as a stimulus and a catalyst for environment-friendly building with appropriate materials and energy efficient designs;
To act as a dynamic experimental base for testing designs, materials and activities suitable for viable and sustainable village life.
To encourage village development and income generating activities that might halt and even

Kerkenes

EKO-MERKEZ ECO-CENTER

Ahlaklı bir toplumun en büyük göstergesi gelecek nesillerine nasıl bir dünya bıraktığıdır.
Dietrich Bonhoeffer, Alman Teolog

The ultimate test of a moral society is the kind of world that it leaves to its children.
Dietrich Bonhoeffer, German Theologian

**KÜRESEL DÜŞÜN
YEREL HAVRAN**

**THINK GLOBALLY
ACT LOCALLY**

Nure Dübey

ŞAH-DER, Sorgun, YOZGAT, Türkiye / Turkey
Şahmuratlı Köyü ve Kerkenes'i Tanıtma, Güzelleştirme Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
Kerkenes and Şahmuratlı Village Association for Public Relations, Prosperity, Help and Support
Osman Muratdağı: +90 532 7980712
Kerkenes Eko-Merkez / Eco-Center +90 354 4215154

Kerkenes Projesi / Project,
Solmaz İzdemir Salonoğlu B04, Mimarlık Bölümü, ODTÜ
Faculty of Architecture, METU, Ankara, Türkiye / Turkey
+90 312 2108218 fsummers@metu.edu.tr

**Şahmuratlı Köyü / Village
Sorgun, YOZGAT**
www.kerkenes.metu.edu.tr
www.sahmuratli.com

Kerkenes Eko-Merkez / Kerkenes Eco-Center

Güneş Kurutucuları / Solar Driers

Kerkenes Güneş Evi / Kerkenes Solar House

Bitkiler fotosentez yapmak için karbon dioksit kullanırlar. Enerji kaynakları güneştir. Ormanlar havadan aldıkları karbon dioksiti tutarak, toprak altında binlerce yıl kaldıktan sonra petrol, kömür ve gazı dönuşürler. Bu kaynakların enerji amaçlı kullanılması ile karbon dioksit atmosfere geri salınır.

CO_2 → [Plants] → CO_2 → [Fossil Fuels] → CO_2

Plants use carbon dioxide for photosynthesis. The sun is a source of energy. Forests that have absorbed carbon dioxide have been fossilised and transformed into petroleum, coal and gas. Burning these fossil fuels for energy releases carbon dioxide back to the atmosphere.

Ormanların azalması ve artan sanayileşme karbon salınımını ciddi biçimde artırmaktadır. Sıcaklığın yükselmesine ve iklim değişikliğine sebep olan "sera etkisi", küresel kaygıya yol açmaktadır.

Deforestation and growing industrialisation cause drastic increases in carbon emissions. The resulting "green house effect", which raises temperatures and drives climate change, is cause for global concern.

**SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR GELECEK İÇİN,
YENİLENEBİLİR ENERJİ SEÇ.
CHOOSE RENEWABLE ENERGY,
FOR A SUSTAINABLE FUTURE.**

Güneş Ocağı ve Kutusu / Solar Cooker and Box

Güneşte Kurutulmuş Ürünler / Solar Dried Products

KERKENES EKO-MERKEZİ:
Düşük karbon oranı,
Gelişmiş bir ekonomi,
Sürdürülebilir bir gelecek için
Dönüştürülebilir bir model,
Yapı verimli bir örnek.

THE KERKENES ECO-CENTER:
A model to support
An example to follow
For a low-carbon
High-growth economy,
And a sustainable future

tasarım / Graphic Design: Arda S. TALU - arbasaner@gmail.com

A leaflet to promote a low carbon high growth economy for a sustainable future was printed and distributed. (Graphic design: Arda Tatlı)

Kerkenes Eko-Merkez Kerkenes Eco-Center

KERKENES EKO-MERKEZ;
*Düşük karbon oranı,
Gelişmiş bir ekonomi,
Sürdürülebilir bir gelecek için
Desteklenmesi gereken bir model,
Takip edilecek bir örnek.*

THE KERKENES ECO-CENTER
A model to support
An example to follow
For a low-carbon,
High-growth economy
And a sustainable future.

*Ahlaklı bir toplumun en büyük göstergesi
gelecek nesillerine nasıl bir dünya bıraktığıdır.
Dietrich Bonhoeffer, Alman Teolog*

The ultimate test of a moral society is
the kind of world that it leaves to its children.
Dietrich Bonhoeffer, German Theologian

Şahmuratlı Köyü ve Kerkenes'i Tanıtma,
Güzelleştirme, Yürütme ve Dayanışma Derneği
Kerkenes and Şahmuratlı Village Association
for Public Relations, Prosperity, Help and Support.

KERKENES EKO-MERKEZ / ECO-CENTER • Şahmuratlı Köyü, Sorgun, Yozgat, Türkiye • TEL: +90 354 421 5154 • ŞAH-DER • Osman Muratdağı TEL: +90 532 798 0712 • www.sahmuratli.com

KERKENES PROJESİ / PROJECT • ODTÜ / METU, Ankara, Türkiye • TEL: +90 312 210 6216 • fsummers@metu.edu.tr • www.kerkenes.metu.edu.tr

Aralık / December 2008

tasarım: www.mvlpaparak.com

Poster illustrating the Kerkenes Eco-Center as a show-case example for a low-carbon high growth economy that can be replicated locally as well as nationally. (Graphic design: Ali Çinki)

Kerkenes EKO-MERKEZ / ECO-CENTER

**SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR GELECEK İÇİN,
EKO-ÇÖZÜMLERİ TERCİH EDİN,
ŞAH-DER'İ DESTEKLEYİN,
KERKENES ÜRÜNLERİNİ KULLANIN
CHOOSE ECO-SOLUTIONS,
SUPPORT ŞAH-DER,
SELECT KERKENES PRODUCTS,
FOR A SUSTAINABLE FUTURE**

Şahmuratlı Köyü ve Kerkenes'i Tanıtma,
Güzelleştirme, Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği
Kerkenes and Şahmuratlı Village Association for
Public Relations, Prosperity, Help and Support

**YOZGAT ŞAHMURATLI KÖYÜ
YENİLENEBİLİR ENERJİ İLE ÇALIŞAN ÜRETİM BİRİMLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ
VE ÜRÜNLERİN MARKALAŞTIRILMASI PROJESİ
PROJECT FOR THE DEVELOPMENT OF PRODUCTION UNITS USING
RENEWABLE ENERGY & PRODUCT BRANDING
AT ŞAHMURATLI VILLAGE, YOZGAT**

Kerkenes Eko-Merkez / Eco-Center, Sorgun, Yozgat, Türkiye / Turkey - Tel : (+9) 0 354 421 5154

ŞAH-DER, Osman Muratdağı, Tel : +90 532 798 0712 - www.sahmuratli.com

Kerkenes Projesi / Project ODTÜ / METU, Ankara - www.kerkenes.metu.edu.tr - Tel : +90 312 210 6216 - e-posta / e-mail: fsummers@metu.edu.tr

ARALIK / DECEMBER 2008
Tasarım / Graphic Design : Arda S. TATLI - ardasowar@gmail.com

Poster inviting everyone to support the efforts of ŞAH-DER, the Kerkenes and Şahmuratlı Village Association, to promote renewable energy at the Kerkenes Eco-Center. (Graphic design: Arda Tatlı)

APPENDIX II

PROGRAMS AND INVITATIONS

Amaç

Uluslararası katılımlı 1. Ulusal Temiz Enerji Kurultayı'nın düzenlenmesindeki amaç, üniversitemizin, sanayicilerimizin ve enerji ile ilgili kurumların temiz teknolojileri (yenilenebilir) enerji alanındaki yeni fikir ve teknolojileri ve uygulamalarını karşılaştıran sorunları tartışabilecekleri bir ortam yaratmaktır. Kurultayda, konusundaki uzman davetli konuşmacıların yanı sıra, bildiriye, tartışmalı oturumlara, teknik bildirimlere yer verilecek ve bunların yanında, üniversite öğrencilerine yönelik "Ulusal Temiz Enerji Gençlik Kurultayı" düzenlenecektir. Kurultay ile ilgili tüm gelişmeler UTEK2008.phys.hacettepe.edu.tr adresinde güncellenecektir.

Bilim ve Danışma Kurulu

Prof. Dr. Ali GÜNGÖR	Ege Üniversitesi
Ali SAHİN	DSİ
Prof. Dr. Alparslan ARIKAN	Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Ayar ERAY	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Bahadır GÜMÜŞ	Hacettepe Üniversitesi
Birsen ALAÇAKIR	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Bülent YEŞİLATA	İTÜ
Prof. Dr. Cem SORUŞBAY	Hanran Üniversitesi
Prof. Dr. Demet İRKLİ ERVİLDİZ	Lafla Üniversitesi
Prof. Dr. Demir İNAN	Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Engin TÜRE	İCET
Prof. Dr. Erhan ATAER	Gazi Üniversitesi
Erdai ÇALIĞOĞLU	EİE
Errol ÜNAL	EPDK
Prof. Dr. Ertaç YÖRÜKOĞLU	Anadolu Üniversitesi
Dr. Egehan	Fantozlar
Prof. Dr. Gül Köpür ÖRAL	İTÜ
Doç. Dr. Gülşen GÖKÇEN	İYTE
Prof. Dr. Gürbüz ATASUNDUZ	İYTE
Hakkı BUYRUC	EİE
Prof. Dr. Halime Ö. İRKSÖY	Celalpaşa Üniversitesi
Handan DÖNMEZ	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bak.
Prof. Dr. İbrahim Hakkı MUTLU	Hanran Üniversitesi
İbrahim SEVİN	Türkiye Kalkınma Bankası
İlker ERTEM	TMMOB
Prof. Dr. İsmail ERGÖLÜ	ODTÜ
Prof. Dr. İsmet GÖKMEZ	ODTÜ
İpek ERZİ	TUBİTAK
İsmail KÜÇÜK	TMMOB
Mahmut KAYHAN	Devlet Meteoroloji İşleri
Prof. Dr. Mahmut PARLAKTUNA	ODTÜ
Musa BURÇAK	MTA
Mehmet CAĞLAR	DMİ
Mehmet EVCİ	TSE
Prof. Dr. Metin ÇOLAK	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Muhammet ERTSE	Muğla Üniversitesi
Dr. Murat BAĞDAOĞLU	GRİZY
Doç. Dr. Murat KOKSAL	Hacettepe Üniversitesi
Mustafa ÇALIŞKAN	EİE
Mustafa Kemal İRİHOĞLU	EİE
Doç. Dr. Mustafa TRİS	TUBİTAK/MAM
Orhan AYDIN	Türkiye Jeotermal Derneği
Prof. Dr. Necdet ALTUNTOP	Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Necdet BAŞTÜRK	Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Necdet ÖZBALTA	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Nedim SARACAOĞLU	Karaman Üniversitesi
Prof. Dr. Nispet ERGÜN	Hacettepe Üniversitesi
Semra ERGÜN	MMA Produktivite Merkezi
Prof. Dr. Sıddık İÇLİ	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Şakir ŞİMŞEK	Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Jener OKTİK	Muğla Üniversitesi
Prof. Dr. Turan ÖZBEY	Hacettepe Üniversitesi
Tulin KESKİN	DEK-TMRC
Doç. Dr. Tarkan Gökül ÖZBALTA	Anadolu Üniversitesi
Prof. Dr. Yılmaz KAPTAN	Hacettepe Üniversitesi
Yusuf DEMİRÖZ	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
Yusuf KÖRÜCÜ	EİE

1. TEMİZ ENERJİ KURULTAYI

1. TEMİZ ENERJİ GENÇLİK KURULTAYI

15-17 EKİM 2008
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ - BEYTEPE / ANKARA

Kurultay Düzenleme ve Yürütme Kurulu

Başkan: Prof. Dr. Demir İNAN
Başkan Yardımcısı: Prof. Dr. Ayar ERAY

Ölçüm: ÖMER
Ebru: YÜCEL
Ayşe: KAYA DÜNDAR
Chan: DÜNDAR
Dr. Kemal: BAYRAKTAR
İbrahim: ÖCAL
Yunus: ARIKAN
Yevfik: KAYA
Ekin: KAYA
Temel: ÇAMİL
Berlin: İNAN

Destekleyen Kuruluşlar

15 Ekim 2008 - Çarşamba

09⁰⁰-11⁰⁰ Kayıt
11⁰⁰-12⁰⁰ Açılış
Protokol Konuşmaları
Müzik Dinletisi
Sergi Açılış
12⁰⁰-14⁰⁰ Öğle Yemeği
14⁰⁰-15⁰⁰ **PANEL:** Enerji Verimliliği ve Temiz Enerjinin Kullanım Örnekları
Oturum Başkanı: Yusuf KÖRÜCÜ, EİE Genel Müdürlüğü
Doç. Dr. Yücel CAĞLAR, MPM
Gültekin AYDINIZ, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi
İbrahim ÖCAL, TEMEV
Selahattin ÖZ, EİE Genel Müdürlüğü
François Sureau, Kütahya Projesi
Murat Bakıoğlu, ORKÖY
15⁰⁰-15³⁰ Kahve Arası
15³⁰-16⁰⁰ "İlimate Uyumlu Temiz Enerji Bilişli Ev İşlerimi" yarışması
Oturum Başkanı:
Prof. Dr. Ayar ERAY, Dr. Kemal BAYRAKTAR
Açılış Konuşması: Prof. Dr. Yılmaz KAPTAN
H.Ü. MİN. Rektörlük Değerlendirme Yür. Kurulu Üyesi
Öğrenci sunumları ve ödül töreni

16 Ekim 2008 - Perşembe

09⁰⁰-11⁰⁰ **PANEL:** Temiz Enerjiye Tevrik ve Destekler
Oturum Başkanı: Orhan AYDIN,
OSTİM Organize Sanayi Bölgesi Yön. Kur. Başkanı
Cemal İZRAK-TEYDEP TUBİTAK
Ali VURALI-TUBİTAK
Erdai ÇALIĞOĞLU, EİE Genel Müdürlüğü
Ayşe KAYA DÜNDAR, TTEV
İbrahim SEVİN, Türkiye Kalkınma Bankası
Özge GÖKÇE, SGP
11⁰⁰-11³⁰ Kahve Arası
11³⁰-12⁰⁰ **Sözlü Sunumlar - Oturum I**
Oturum Başkanı: Prof. Dr. Demet İRKLİ ERVİLDİZ
• Temiz Enerji Kaynağı olarak Güneşin römanti tasarıma etkisi: öncü bir örnek
Gültekin AYDINIZ, Hacettepe Üniversitesi
• Türkiye'de Temiz enerji kullanımının mimarideki yansımaları
Salim ŞERİCİ, Hacettepe Üniversitesi
• Geçmişten günümüze enerji verimliliği çalışmalarının yapı sektöründe bağlamında değerlendirilmesi
Yusuf YILDIZ, İsmail İleri Teknoloji Enstitüsü
• Türkiye'de Rüzgar Enerjisi çalışmalarının mevcut durum ve gelecekteki rolüne değinilmesi
Alper GÜNGÖR, Niğde Üniversitesi
12⁰⁰-14⁰⁰ Öğle Yemeği

17 Ekim 2008 - Cuma

09⁰⁰-11⁰⁰ **PANEL:** Jeotermal Enerji
Oturum Başkanı: Yevfik KAYA-TEMEV
• Ulusal Jeotermal Kaynaklar ve Projeleştirilme
Hayrihan DAĞISTANLI, MTA Enerji Dairesi Başkanı
• Jeotermal Sahasızlık Resorvar Mühendisliği ve İşletme Prensipleri
Prof. Dr. Mahmut PARLAKTUNA, ODTÜ Petrol ve Doğalgaz Mühendisliği
• Jeotermal Kaynakların Entegre Olarak Sağlık ve Termal Turizmde Değerlendirilmesi
Dr. Tuvaz ÖZBEK, Jeotermal Uzman, Jeotermal Kaynaklı Belediyeler Birliği Danışmanı,
• Jeotermal Enerji ve Belediyeler
Adem ÖZBEKLER, Jeotermal Kaynaklı Belediyeler Birliği Başkanı
11⁰⁰-11³⁰ Kahve Arası
11³⁰-12⁰⁰ **Sözlü Sunumlar - Oturum III**
Oturum Başkanı: Tulin KESKİN
• Düzenleyici perspektif ile elektrik piyasasında talep tarafı yönetimi ve enerji verimliliğine katkıları
Bilal ÖGÜRLÜ, EPDK
• Temiz enerji kaynakları mühendisliğinde içinde bulunduğumuz yeni bir meslek dalı
Selim KÖSE, Osmangazi Üniversitesi

• Uzun dönem tepsi elektrik talebinin ve buna bağlı CO₂ emisyonlarının tahmin edilmesi
L. TÜRKER, E. E. DİMBİR, M. AYDINALP KÖKÇAL, D. K. BAKER
• Temiz enerji bağlamında Türkiye enerji sektöründe bazı seçilmiş göstergeler (2000-2007)
Yücel ÖZAR, MPM

12⁰⁰-14⁰⁰ Öğle Yemeği
14⁰⁰-15⁰⁰ **PANEL:** Güneş ve Rüzgar Enerjisi
Oturum Başkanı: Mehmet CAĞLAR,
Melenoğlu Genel Müdürlüğü
• Güneş Toplamalarının Türkiye'deki potansiyeli, bugünkü ve gelecekteki ilgili beklentiler
Rıza DÜNDAR, Solar ul Sistemleri A.Ş.
• Türkiye'de Güneş enerjisi uygulamaları
Hakan ALIŞ, Eşing A.Ş.
• Rüzgar Enerjisi Potansiyeli ve mevcut durum
Mustafa ÇALIĞOĞLU, Yücel BAĞDAOĞLU
• Rüzgar ve Hidroelektrik Enerjinin Durumu,
Sorunları ve Çözüm Önerileri
Adnan AKALIN, TÜREB

15⁰⁰-15³⁰ Kahve Arası
15³⁰-17⁰⁰ "TSE belgeli üretim yapan firmalar" ödül töreni
TSE sunumu
TEMEV sunumu
Kapanış
18⁰⁰ Kokteyl

18 Ekim 2008 - Cumartesi

09⁰⁰-15⁰⁰ **KIZILCAHAMAM TEKNİK GEZİSİ**
Ankara Hareket : 09:00
Hareket Yeri : Hacettepe Üniversitesi
Kızılcahamam Varış : 10:00
Dönüş : 13:30
Ankara Varış : 14:30

Teknik Gezi Rehberi:
Mehmet Karabulut, Makine Mühendisi,
Kızılcahamam İMMS Genel Müdürü
Tel: 0532995337 - Yevfik Kaya, TEMEV

Program:
a. Kızılcahamam Jeotermal Merkezi İzleme Sistemi ile Merkezleri
b. Jeotermal Üretim ve Reenjeksiyon Kuyuları
c. Kızılcahamam Termal Tesisi, Kaplıcalar
d. Kızılcahamam Maden Suyu Dolgu Tesisi'nin Gecebirimi ve sistemlerin çalışma prensipleri, ekonomik ve mevcut durumları ile ilgili bilgi verilmesi.

Soğuklu Parkında İkrâm:
Kızılcahamam Eti Pideci-Ayran ve Sıcak Çay

T.C.
YOZGAT VALİLİĞİ

"KERKENES HARABELERİ"

ETKİNLİKLERİ

18 EKİM 2008

Yozgat Valiliği Özel Kalem Müdürlüğü

PROGRAM

18 Ekim 2008 Cumartesi

- 09:30** Yozgat Müzesindeki Kerkenes Salonunun Açılışı
09:50 İkram (*Hayri İnal Konağı*)
10:20 Sorgun'a Hareket
11:00 Panel (*Sorgun Belediyesi İlyas Arslan Kültür Merkezi*)

Açılış Konuşmaları
Sayın İngiliz Büyükelçisi
Sayın Yozgat Valisi
Yozgat'ın Arkeolojisi
Hasan ŞENYURT, Yozgat Müzesi Müdür V.
Kerkenes Dağındaki Demir Çağı Şehri
Geoffrey SUMMERS, Kerkenes Proje Müdürü
Çevre, Geçmiş ve günümüz
Françoise SUMMERS ve *Soofia ÖZKAN*,
Kerkenes Eco-Center Projesi Sorumluları

- 12:30** Şahmuratlı Köyüne Hareket
13:00 Kerkenes Dağındaki Demir Çağı Şehrini Ziyaret
14:30 Öğle Yemeği
15:30 Kernesin Açılışı ve Kerkenes Eko-Merkezi Tanıtım Turu
16:30 Çekiliş ve Ödül Dağıtımı
17:00 Kapanış

Valiliğimiz tarafından organize edilen

"Kerkenes Harabeleri"

Konulu etkinliklere teşriflerinizi dilerim.

Amir ÇİÇEK
Yozgat Valisi

Invitations sent by the governor of Yozgat

Kerkenes

Eko-Merkezi / Eco-Center

THINK GLOBALLY, ACT LOCALLY -Rene Dubos
Global düşün, Yerel davran

PROGRAM PROGRAM

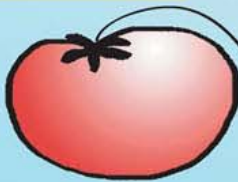
Tuesday 18 November
Salı 18 Kasım

Time / Saat

12:00 Exhibition / Sergi
Refreshments and Kerkenes Snacks
İçecek ve Kerkenes ürünleri ikramı

12:30 Presentations / Sunumlar
(1) The Kerkenes Eco – Center Project
(2) Hands on Building at Kerkenes
(3) Recycling at M.E.T.U.

13:30 Kermes / Kermes

“The ultimate test of a moral society is the kind of world that it leaves to its children.”

-Dietrich Bonhoeffer, German theologian

Geleceğe bırakılacak bir dünya,
bugünkü toplumun asıl amacı olmalı..

-Dietrich Bonhoeffer, Alman Teolog

www.gefsgp.net

www.sahmuratli.com

www.kerkenes.metu.edu.tr/keco

KERKENES EKO-MERKEZİ

Desteklenmesi gereken model, takip edilecek örnek,
düşük karbon oranı, gelişmiş ekonomi ve
sürdürülebilir bir gelecek için.

THE KERKENES ECO-CENTER

A model to support, an example to follow,
for a low-carbon, high-growth economy, and
a sustainable future.

THE KERKENES PROJECT

www.kerkenes.metu.edu.tr

tel: +90 312 210 6216

Program for the exhibition, presentation and kermess at METU Faculty of Architecture on November 18. (Graphic design: Zahraa Saiyed and Arda Tatlı)

KERKENES SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÜZERİNE ATÖLYE ÇALIŞMALARI
THE KERKENES WORKSHOP ON SUSTAINABILITY
04 ARALIK / DECEMBER 2008

KONU / SUBJECT: Türkiye'de Yenilenebilir Enerji Politikalarının Gelişimi ve Yerele Etkisi
Development of Renewable Energy Policies in Turkey and their Local Impact

YER / PLACE: Orta Doğu Teknik Üniversitesi / Middle East Technical University
Solmaz Izdemir Salonu (Kütüpane Otopark / Library Car park)

09:00-15:30 Sergi ve Kermes / Exhibition and Kermess

09:00-09:30 Kayıt / Registration

09:30-10:00 Açılış Konuşmaları / Opening Speeches

Prof. Dr. Canan ÖZGEN, Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü / *Director of the Graduate School of Natural & Applied Sciences*

Doç. Dr. Ali Uzay PEKER, Mimarlık Fakültesi Dekan Yardımcısı / *Associate Dean of Architectural Faculty*

Dan WILSON, İngiliz Büyükelçiliği Enerji ve Çevre 2. Sekreteri / *British Embassy Energy and Environment 2. Secretary*

Zeynep GÜNAYDIN, Enerji Bakanlığı, EİGM / *Energy Ministry*

Türkiye'de Yenilenebilir Enerji Politikaları ve Uygulamaları / *Renewable Energy Policies and Applications in Turkey*

10:00-11:15 Panel 1 (Türkçe ve İngilizce / *Turkish and English*)

Türkiye'de Yereldeki Enerji Çalışmaları ve Projeleri: Kerkenes Eko-Merkezi Örneği

Promotion of Renewable Energy in Turkey: A model, the Kerkenes Eco-Center

Konuşmacılar / Participants

- Yozgat Vali, Amir ÇİÇEK
Yozgat ve Yenilenebilir Enerji / Yozgat and Renewable Energy
- Sorgun Kaymakamı, Ertuğrul KILIÇ
Kırsal Kalkınma için Yenilenebilir Enerji / Renewable Energy for Rural Development
- Sorgun Belediye Başkanı; Ahmet ŞİMŞEK
Sorgun'da Jeotermal Enerji / Geothermal Energy in Sorgun
- Şahmuratlı Köyü Derneği, Osman MURATDAĞI, Faruk MURATDAĞI, Ayşe MURATDAĞI & Arda TATLI
Şahmuratlı Köyü ve Güneş Enerjisi Uygulamaları / Şahmuratlı Village and Solar Energy
- Soofia ÖZKAN & Françoise SUMMERS
Kerkenes Eko-Merkezi / The Kerkenes Eco-Center

11:15 - 11:30 Kahve Molası / Coffee Break

11:30 - 12:30 Panel 2 (Türkçe / *Turkish*)

Türkiye'de Yenilenebilir Enerji Politikalarının Gelişimi / *Development of Renewable Energy Policies in Turkey*

Konuşmacılar / Participants

- Prof. Ali GÖKMEN & Prof. İnci GÖKMEN
Güneş Köyü / Village
- Tülin KESKİN, Dünya Enerji Konseyi Türk Milli Komitesi Yönetim Kurulu Üyesi
Türkiye için Yenilenebilir Enerji Politika Önerileri / Proposal Policies for Renewable Energy in Turkey
- Arif KÜNAR, EDSM Genel Müdürü, MATPUM Danışmanı
Türkiye'de Yenilenebilir Enerjinin Gelişimi ve Model Önerileri / Development of Renewable Energy and Model Proposals in Turkey

Discussions

- Yenilenebilir Enerji: Farkındalık Yaratma ve Yaygınlaştırma Çalışmalarının Geliştirilmesi
Renewable Energy: Outreach and Awareness Arousal
- Yenilenebilir Enerji ile ilgili Yasa ve Yönetmelikler: Geliştirilmesi, Yenilenmesi ve Önerilerin Sunulması
Renewable Energy Policies and Regulations: Update, Revision and Additions
- Yenilenebilir Enerji Uygulamalarının Geliştirilmesi: Yeni Kalkınma Modelleri
Development in Renewable Energy Applications: New Models

14:45-15:00 Kahve Molası ve Çekiliş / Coffee Break and Raffle

15:15 Kültür Kongre Merkezine Gidiş / Departure to Culture and Congress Center

15:30 Perşembe Söyleşisi / The Thursday Talk

Açılış Konuşma / Opening speech; Prof. Dr. Canan ÖZGEN, Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü / *Director of the Graduate School of Natural & Applied Sciences*

Sürdürülebilir bir Gelecek için Küresel Düşün, Yerel Yaşa / Think Globally, Act Locally for a Sustainable Future; Soofia ÖZKAN, Françoise SUMMERS & Ali GÖKMEN, İnci GÖKMEN

KERKENES SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÜZERİNE ATÖLYE ÇALIŞMALARI - 4 ARALIK 2008 TMMOB ŞEHİR PLANÇILAR - Windows Internet Explorer

http://www.spo.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=665&tipi=15&sube=0

KERKENES SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK... kerkenes

ANA SAYFA BİZE ULAŞIN BAĞLANTILAR SITE HARİTASI

TMMOB TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

ŞEHİR PLANÇILARI ODASI

SİTE İÇİ ARAMA: ARA

TUPOB TÜRKİYE PLANLAMA OKULLARI BİRLİĞİ THE ASSOCIATION of PLANNING SCHOOLS of TURKEY

HAKKIMIZDA MEVZUAT YAYINLAR KOMİSYONLAR TUPOB ANKARA ANTALYA BURSA ÇUKUROVA İSTANBUL İZMİR KONYA SAMSUN

GENEL MERKEZ
HABERLER
DUYURULAR
RAPORLAR
ETKİNLİKLER
BASIN AÇIKLAMALARI
BASINDA ODA MİZ
YARIŞMALAR
ŞEHİRCİLİK HİZMETLERİ
TESCİLLİ ŞEHİRCİLİK
BÜRO VE ŞİRKETLERİ
MİSEM

DERGİ PLANLAMA
YAZIM KURALLARI
TMMOB ŞEHİR PLANÇILARI ODASI YAYINI

8 KASIM DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ
32. KOLOKYUMU
KENTSEL YENİDEN YAPILANMA:
KAZANANLAR, KAYBEDENLER
ÇAĞRI VE BLDİRİ DUYURUSU

BİLGİ EDİNME BAŞVURUSU

spobis KULLANICI GİRİŞİ

Duyurular

KERKENES SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÜZERİNE ATÖLYE ÇALIŞMALARI - 4 ARALIK 2008

DUYURU

Yayına Giriş Tarihi: 04.12.2008
Güncellenme Zamanı: 04.12.2008 13:41:34
Yayınlayan Birim: GENEL MERKEZ

04.12.2008 perşembe günü ODT kampüsü Solmaz İzdemir salonunda "Türkiye'de Yenilenebilir Enerji Politikaların Gelişimi ve Yerele Etkisi" konulu panel gerçekleştirilecektir.

04.12.2008 perşembe günü ODT kampüsü Solmaz İzdemir salonunda "Türkiye'de Yenilenebilir Enerji Politikaların Gelişimi ve Yerele Etkisi" konulu panel gerçekleştirilecektir. katılmak isteyen üyelerimiz için program ekte yer almaktadır.

DOSYALAR

DOC (28 KB) (04.12.2008 13:43:28)

http://www.spo.org.tr/genel/bizden_detay.php?kod=665&tipi=15&sube=0

APPENDIX III

SPEECHES AND PRESENTATIONS

This report is available on the Kerkenes Project web page in English and Turkish.

<http://www.kerkenes.metu.edu.tr/keco/06projects/08lowcarb/index.html>

<http://www.kerkenes.metu.edu.tr/keco/06projects/08lowcarb/indextr.html>

Contents

- [Location](#)
- [The Team](#)
- [Acknowledgements](#)
- [Introduction](#)
- [Aims and Objectives](#)
- [Activities & Public Reach](#)
- [The Kerkenes Day](#)
- [METU in November 2008](#)
- [Kerkenes Panel at METU](#)
- [Future Perspectives](#)
- [Conclusion](#)
- [Appendix I](#)
- [Appendix II](#)
- [Appendix III](#)
- [Appendix IV](#)

Extracts from speeches and presentation can be downloaded from the Appendix III section.

<http://www.kerkenes.metu.edu.tr/keco/06projects/08lowcarb/15app3.html>

Panel on Saturday October 18, 2008

Opening speeches

- Melik Ayaz, Director of Excavation and Survey Department, Ministry of Culture
- Vali Amir Çiçek, Governor of Yozgat
- Australian Ambassador Peter Doyle
- British Ambassador Nick Baird
- Canadian Ambassador Mark Bailey

Panel

- Melik Ayaz, Chair, Ministry of Culture
- Hassan Şenyurt, Yozgat Museum
- Geoffrey Summers, Kerkenes Project
- Françoise Summers and Soofia Ozkan, Kerkenes Eco-Center Project.

Presentations at METU on Tuesday November 18, 2008

Presentations

- 'Hands-on Building' at Kerkenes by students of Arch 325, Architecture *in situ* elective course.
- Recycling in METU by students of Arch 460, Appropriate Technology elective course.

Workshop at METU on Thursday December 4, 2008

Opening Speeches

- Prof. Dr. Canan ÖZGEN, Director of the Graduate School of Natural & Applied Sciences
- Doç. Dr. Ali Uzay PEKER, Associate Dean of Architectural Faculty
- Dan WILSON, British Embassy Energy and Environment 2. Secretary
- Zeynep GÜNAYDIN, Energy Ministry,

Renewable Energy Policies and Applications in Turkey

Panel 1: Promotion of Renewable Energy in Turkey: A Model, the Kerkenes Eco-Center

- Yozgat Vali, Amir ÇİÇEK
Yozgat and Renewable Energy
- Sorgun Kaymakamı, Ertuğrul KILIÇ
Renewable Energy for Rural Development
- Volkan Öztürk, Sorgun Belediye
Geothermal Energy in Sorgun
- Şahmuratlı Köyü Derneği, Osman MURATDAĞI, Faruk MURATDAĞI, Ayşe MURATDAĞI & Arda TATLI
Şahmuratlı Village and Solar Energy
- Soofia ÖZKAN & Francoise SUMMERS
The Kerkenes Eco-Center

Panel 2. Development of Renewable Energy Policies in Turkey

- Prof. Ali GÖKMEN and Prof. İnci GÖKMEN
Güneş (Solar) Village
- Tülin KESKİN, Dünya Enerji Konseyi Türk Milli Komitesi Yönetim Kurulu Üyesi
Proposal Policies for Renewable Energy in Turkey
- Arif KÜNAR, EDSM Genel Müdürü, MATPUM Danışmanı
Development of Renewable Energy and Model Proposals in Turkey

APPENDIX IV

MEDIA AND PRESS

Eco-center in an ancient city

The Kerkenes Project has been carried out to uncover the history of the ancient city situated on top of Mount Kerkenes in the central Anatolian city of Yoğat. Guests who come to visit the ancient city also drop in on the eco-center which aims to save energy and supply a more economical way of living as well as enable local women to earn money

KIRMA SAHINCIAC
10/24/08 - Turkish Daily News
A couple with two children and a cat with a steering wheel on the right is how British archaeologist Geoffrey Summers described himself and his family at the beginning of their journey through history, which started in the central province of Yoğat.

What brought them to the heart of the country is Kerkenes, an Iron Age capital that was presumably founded in the late seventh century B.C. and later dissolved into ashes.

Summers and his wife, Francine, are both instructors at Middle East Technical University, or METU, and directors of the Kerkenes Project, which began in 1993. When the mystery of this ancient city attracted Summers, who is interested in Anatolian civilizations, his wife had to "follow him," as she described it, during a period held last weekend.

"I am often thought of as an archaeologist. In spite of all the archeological work I have done with my husband, I am an architect," she said. That is why she decided to pursue research relevant to her own field of study when she was also included in the project. She pioneered the establishment of an eco-center in the Şahmaran village of Yoğat, where Mount Kerkenes is situated.

Thus, one decision by Geoffrey Summers paved the way for two different stories. While the Kerkenes Mount Project aimed to yield results by unearthing artifacts of ancient civilizations, the Kerkenes Eco-Center Project created a kind of magical world inside the small village, where jams are cooked on solar cookers and bottles are used for roof construction.

'Loot city' lies in silence
The Kerkenes Project was conducted to reveal the history of the ancient city that is situated on the top of the Kerkenes Mountain. As a result of the discoveries, they uncovered in the ancient city Porta of Herodotus, which was thought to be lost.

A 2004 report on the excavations strengthened the hypothesis they had uncovered the famous lost city since the artifacts found in the region are peculiar to the Phrygian culture. According to Greek historian Herodotus, the Battle of Porta between the Lydians and Cyrus the Great of Persia led the city to destruction.

"This great city was sacked, the seven kilometers defensive wall was destroyed and the city was abandoned," Summers said.

Instead the region that is thought to be Porta is covered with silence at present and there is nothing except the remnants of the walls in sight. As Yusuf Özer, who drew a map of the city decades in 1928,

wrote: "The great empire of Rome, once towering with life and flourishing with the voices of a powerful people who dominated most of Asia Minor, now lies mute and barren."

The Kerkenes excavations have been conducted by the British Institute of Archaeology and METU.

Archeological findings create 'Kerkenes Room'

The latest discoveries in the region opened for exhibition in the Kerkenes Room of Yoğat Museum late Saturday.

The opening ceremony for the exhibition included the participation of the British, Canadian and Australian ambassadors to Ankara and local officials. While the controversial history of the city attracts many people from all over the world, Summers stressed the importance of Kerkenes both for archeologists and Turkish citizens.

The Kerkenes Eco-Center, which was constructed in 2002 with the help of the Australian Embassy direct aid program, is situated at the foot of the Kerkenes Mountain.

Guests who come to visit the ancient city also drop in on the eco-center. Those who are captivated by the silence of the city can escape back to life through the bustle of the center. What first impresses one at the eco-center is the natural feel of the equipment, buildings and people.

Everything is simple but useful. For those who have grown accustomed to living in a high-tech environment, particularly from big cities, the natural course of life displayed at the center is a new discovery. The center makes use of a huge range of materials, ranging from wastepaper to tires, and uses everything economically.

The goals of

the eco-center are to advocate the use of renewable sources of energy, to act as a stimulus and a catalyst for environment-friendly building with appropriate materials, to act as a dynamic experimental base for testing designs, materials and activities suitable for sustainable village life, and to encourage village development," Francine Summers said.

The project has been supported by many institutions, including the Australian, U.S. and Canadian embassies, and many others.

Besides saving energy and supplying more economical way of living, the project is also beneficial for the women of Şahmaran village. Strengthening the social aspect of the project, Francine Summers said through the eco-center the women get a chance to earn money.

"Some women complained to us that their husbands did not give money to them. Now, they can get some money through working at the eco-center," she noted.

Beneficial especially for female villagers

Female villagers especially benefit from solar cookers and solar driers for fruit and vegetables. While they boil jam, which is a very long process, on the solar cookers, they also contribute to their family budget.

"We always have guests here, so we can sell our products to them. Besides, the center provides a different atmosphere for us, we can get away from the microcosmoses of home here," one of the women working at the eco-center, ŞZ said.

The income from the products is given to the Şahmaran Village Association, in hopes of turning their products into a brand and reaching national markets.

STRIKING IDEA IN HOUSE DESIGN

DISCOVERY: One of the latest discoveries in the region is on display in the Kerkenes Room of Yoğat Museum.

Buildings made of hay bales that are later covered with plaster are another striking design idea. These straw-houses, which were traditionally supported by the Canadian Embassy, have a distinctive feature: They neither become very hot in summer nor very cold in winter. The project first started with the "Think globally, act locally" philosophy. Now, if this application spreads to other villages as well, the villages may turn into magnets that contribute to the local economy. These two projects - The Kerkenes Eco-Center and the Kerkenes Excavations - complement each other. While the village gains commercial viability through Kerkenes visitors, the visitors supply their basic needs at the eco-center and observe its interesting structures and designs. METU will host a fair in December to introduce the products of the eco-center.

KERKENES ECO-CENTER: The Kerkenes Eco-Center, which was constructed with the help of the Australian Embassy direct aid program, is situated at the foot of the Kerkenes Mountain. Female villagers benefit from solar cookers and solar driers for fruit and vegetables in the center where everything is simple but useful. It makes use of a wide range of materials.

Kerkenes Project

The Kerkenes Project has been carried out to uncover the history of the ancient city situated on top of Mount Kerkenes in Yoğat. Guests who come to visit the ancient city also drop in on the eco-center which aims to save energy and supply a more economical way of living. 29

Friday, October 24

The Kerkenes Project has been carried out to uncover the history of the ancient city situated on top of Mount Kerkenes in the central Anatolian city of Yozgat. The latest discoveries in the region have gone on display in the Kerkenes Room of Yozgat Museum

KÜBRA KANGÜLEC

YOZGAT - Turkish Daily News

A couple with two children and a car with a steering wheel on the right is how British archaeologist Geoffrey Summers described himself and his family at the beginning of their journey through history, which started in the central province of Yozgat.

What brought them to the heart of the country is Kerkenes, an Iron Age capital that was presumably founded in the late seventh century B.C. and later dissolved into ashes.

Summers and his wife, Françoise, are both instructors at Middle East Technical University, or METU, and directors of the Kerkenes Project, which began in 1993. When the mystery of this ancient city attracted Summers, who is interested in Anatolian civilizations, his wife had to "follow him," as she described it, during a panel held last weekend.

"I am often thought of as an archeologist. In spite of all the archeological works I have done with my husband, I am an architect," she said. That is why she decided to pursue research relevant to her own field of study when she was also included in the project. She pioneered the establishment of an eco-center in the Şahmuratlı village of Yozgat, where Mount Kerkenes is situated.

Thus, one decision by Geoffrey Summers paved the way for two different stories. While the Kerkenes Mount Project started to yield results by unearthing artifacts of ancient civilizations, the Kerkenes Eco-Center Project created a kind of magical world inside the small village, where jams are cooked on solar cookers and bottles are used for roof construction.

'Lost city' lies in silence

The Kerkenes Project was conducted to reveal the history of the ancient city that is situated on the top of the Kerkenes Mountain. As a result of the discoveries, they uncovered is the ancient city Pteria of Herodotus, which was thought to be lost.

A 2004 report on the excavations strengthened the hypothesis they had uncovered the famous lost city since the artifacts found in the region are peculiar to the Phrygian culture. According to Greek historian Herodotus, the Battle of Pteria between the Lydians and Cyrus the Great of Persia led the city to destruction.

"This great city was sacked, the seven kilometer defensive wall was destroyed and the city was abandoned," Summers said.

Indeed the region that is thought to be Pteria is covered with silence at present and there is nothing except the remnants of the walls in sight. As Von der Osten, who drew a map of the city defenses in 1928, wrote: "The great expanse of ruins, once teeming with life and resounding with the voices of a powerful people who dominated most of Asia Minor, now lies mute and barren."

The Kerkenes excavations have been conducted by the British Institute of Archeology and METU.

Archeological findings create 'Kerkenes Room'

The latest discoveries in the region opened for exhibition in the Kerkenes Room of Yozgat Museum late Saturday.

The opening ceremony for the exhibition included the participation of the British, Canadian and Australian ambassadors to Ankara and local officials. While the controversial history of the city attracts many people from all over the world, Summers stressed the importance of Kerkenes both for archeologists and Turkish citizens.

Eco-center an example of local consciousness

The Kerkenes Eco-Center, which was constructed in 2002 with the help of the Australian Embassy direct aid program, is situated at the foot of the Kerkenes Mountain.

Guests who come to visit the ancient city also drop in on the eco-center. Those who are captivated by the silence of the city can come back to life through the liveliness of the center. What first impresses one at the eco-center is the natural feel of the equipment, buildings and people.

Everything is simple but useful. For those who have grown accustomed to living in a high-tech environment, particularly from big cities, the natural course of life displayed at the center is a new discovery. The center makes use of a huge range of materials, ranging from wastepaper to tires, and uses everything economically.

"The goals of the eco-center are to advocate the use of renewable sources of energy, to act as a stimulus and a catalyst for environment-friendly building with appropriate materials, to act as a dynamic experimental base for testing designs, materials and activities suitable for sustainable village life, and to encourage village development," Francoise Summers said.

The project has been supported by many institutions, including the Australian, U.S. and Canadian embassies, and many others.

A new source of income for villagers

Besides saving energy and supplying more economical way of living, the project is also beneficial for the women of Şahmuratlı village. Stressing the social aspect of the project, Francoise Summers said through the eco-center the women get a chance to earn money.

"Some women complained to us that their husbands did not give money to them. Now, they can get some money through working at the eco-center," she noted.

Female villagers especially benefit from solar cookers and solar driers for fruit and vegetables. While they boil jam, which is a very long process, on the solar cookers, they also contribute to their family budget.

"We always have guests here, so we can sell our products to them. Besides, the center presents a different atmosphere for us; we can get away from the monotonousness of home here," one of the women working at the eco-center, 52, said.

The income from the products is given to the Şahmuratlı Village Association, in hopes of turning their products into a brand and reaching national markets.

Houses made of hay bales

Buildings made of hay bales that are later covered with plaster are another striking design idea. These straw houses, which were financially supported by the Canadian Embassy, have a distinctive feature: They neither become very hot in summer nor very cold in winter. The eco-center also includes a greenhouse, organic agriculture field and products to help with water efficiency.

The project first started with the "Think globally, act locally" philosophy. Now, if this application spreads to other villages as well, the villages may turn into magnets that contribute to the local economy, and bring people who migrated to big cities due to unemployment back.

These two projects – the Kerkenes Eco-Center and the Kerkenes Excavations – complete each other. While the village gains commercial viability through Kerkenes visitors, the visitors supply their basic needs at the eco-center and observe its interesting structures and designs. METU will host a fair in December to introduce the products of the eco-center.

KERKENES HARABELERİ TANITIM PROGRAMI TAMAMLANDI

Valiliğimiz tarafından organize edilen ve bu organizasyon dâhilinde ilimize davet edilen İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi H. E. Nick Baird, Avustralya'nın Ankara Büyükelçisi Peter Doyle, Kanada'nın Ankara Büyükelçisi Mark Bailey ve aileleri, ayrıca ODTÜ ve Bozok Üniversitesinden öğrencilerin katıldığı Kerkenes Harabeleri Tanıtım Programı tamamlandı.

"Kerkenes Tanıtım Programı" kapsamında Yozgat'a gelen İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi H. E. Nick Baird, Avustralya'nın Ankara Büyükelçisi Peter Doyle, Kanada'nın Ankara Büyükelçisi Mark Bailey ve aileleri Yozgat'a gelişlerinde Valimiz Sayın Amir ÇİÇEK ve eşi Hülya ÇİÇEK Hanımefendi tarafından Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi'nde karşılandılar. Davetliler burada sabah kahvaltılarını yaptıktan sonra ODTÜ ve Bozok Üniversitesi'nden öğrencilerinde katılımı ile Yozgat Müzesi'nde Kerkenes Harabelerinden çıkartılan eserlerin sergilendiği salonun açılışını yaptıktan sonra hep beraber müzeyi gezdiler.

Müze gezisini tamamlayan konuklar daha sonra hep birlikte tarihi Hayri İnal Konağına geçtiler. Konağı gezen konuklara burada Yozgat Türküleri eşliğinde Türk Kahvesi ikram edildi.

Konuklar "Kerkenes Tanıtım Programı" kapsamında Sorgun Belediyesi İlyas Arslan Kültür Merkezi'nde düzenlenen "Yozgat Arkeolojisi, Kerkenes Dağı'ndaki Demir Çağ Şehri ve Kerkenes Harabeleri Çevresi, Geçmiş ve Günümüz" konulu panele katıldılar. Panel sonrası Valimiz Sayın Amir ÇİÇEK tarafından İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi H. E. Nick Baird, Avustralya'nın Ankara Büyükelçisi Peter Doyle ve Kanada'nın Ankara Büyükelçisi Mark Bailey'e birer plaket verildi.

Valiliğimiz tarafından organize edilen program dâhilinde misafir büyükelçiler, aileleri, ODTÜ ve Bozok Üniversitesinden öğrenciler Sorgun ilçesinin Şahmuratlı köyü yakınlarında bulunan Kerkenes Dağı'na düzenlenen geziye katıldılar.

Program Şahmuratlı köyünde bulunan Kerkenes Eko-Merkez ve kermes açılışı ve gezilmesi ile son buldu.

"Kerkenes Tanıtım Programı" sonunda İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi H. E. Nick Baird, Avustralya'nın Ankara Büyükelçisi Peter Doyle ve Kanada'nın Ankara Büyükelçisi Mark Bailey, gösterdiği yakın ilgi ve alakadan dolayı Valimiz Sayın Amir ÇİÇEK ve eşi Hülya ÇİÇEK Hanımefendiye teşekkürlerini iletirken gördükleri tarihi ve doğal güzelliklere hayran kaldıklarını belirttiler.

Valimiz Sayın Amir ÇİÇEK'te kendilerini ilimizde ağırlamaktan duyduğu memnuniyeti dile getirerek "Düzenlemiş olduğumuz bu etkinlikle Kerkenes Harabelerinin yeniden gün yüzüne çıkarılmasına hep beraber şahitlik ettik. Kerkenes Harabeleri'nde yapılan arkeolojik kazılar sonucu ortaya çıkan eserler bu dönemi gözle görülür hale getirmekte ve geçmişten günümüze ışık tutmaktadır. Ayrıca yenilenebilir enerji konusunda yapılan çalışmaları ile ön plana çıkan Eko-Merkez'i de yerinde görme ve inceleme fırsatı bulduk. Gerek arkeoloji gerekse bilimsel konularda ilimizde yıllardır çalışmalarını sürdüren Geoffrey SUMMERS ve eşi Françoise SUMMERS olmak üzere tüm emeği geçenlere teşekkür ediyorum" dedi.

<http://88.249.11.160/modules.php?name=News&file=article&sid=235>

T.C. YOZGAT VALİLİĞİ RESMİ WEB SAYFASI

<http://88.249.11.160/index.php>

<http://88.249.11.160/modules.php?name=News&file=article&sid=282>

VALİMİZ SAYIN AMİR ÇİÇEK ODTÜ'DE PANELE KATILDI

Tarih: 04.12.2008 Saat: 14:04 Gönderen: [mehmetcicek](#)

Valimiz Sayın Amir ÇİÇEK, 4 Aralık 2008 Perşembe günü Orta Doğu Teknik Üniversitesi Solmaz İzdemir Salonunda Kerkenes Sürdürülebilirlik Üzerine Atölye Çalışmaları kapsamında düzenlenen Türkiye'de Yenilenebilir Enerji Politikalarının Gelişimi ve Yerel Etkisi konulu panele katılmak üzere Ankara'ya gitti.

İki ayrı oturum halinde gerçekleştirilecek, Türkiye'de Yereldeki Enerji Çalışmaları ve Projeleri arasında bulunan Kerkenes Eko-Merkezi Örneği konulu panelde, Yozgat ve Yenilenebilir Enerji hakkında bir konuşma yapacak olan Valimiz Sayın Amir ÇİÇEK ile birlikte aynı programa katılan Sorgun Kaymakamı Ertuğrul Kılıç Kırsal Kalkınma İçin Yenilenebilir Enerji konulu sunum gerçekleştirecek.

Message from Faruk Muratdağı to the Şahmuratlı Village forum

Sizleri haberdar etmem gerektiğine inanarak bu yazıyı yazıyorum eleştirilerinizi olumlu veya olumsuz bekliyorum. 04/12/2008 Perşembe günü Kerkenes Sürdürülebilirlik üzerine atölye çalışmaları adı altında (ODTÜ) bünyesinde bir kermes düzenlenmiştir. Yapılan kermese Yozgat Valisi Amir ÇİÇEK Sorgun Kaymakamı Ertuğrul KILIÇ, Sorgun Belediye Başkanı Ahmet ŞİMŞEK ve Şahmuratlı Köyü (ŞAH-DER) olarakta Dernek Başkanı Osman MURATDAĞI ve Derner Koordinatörü Faruk MURATDAĞI eşleri ile beraber davet edilmişlerdir. Yapılan davete eşleri ile birlikte iştirak eden Başkan Osman Muratdağı ve Koordinatör Faruk MURATDAĞI yapılan panelde birer konuşma yapmışlardır. katılımcılardan birkaçını burada yazmak istiyorum AÇILIŞ KONUŞMASINI YAPAN KATILIMCILAR (1). Prof.Dr. Canan ÖZGEN Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü (2). Doç.Dr.Ali Uzay PEKER Mimarlık Fakültesi Dekan Yardımcısı (3). Dan WILSON İngiliz Büyükelçisi ikinci sekreteri (4). Zeynep GÜNAYDIN Enerji Bakanlığı (EİGM) Aynı gün 4.12.2008 Perşembe günü açılış konuşmalarından sonra Panele geçilmiştir. Panelde sırası ile (1). Yozgat Valisi Amir ÇİÇEK YOZGAT VE YENİLEBİLİR ENERJİ (2).Sorgun Kaymakamı Ertuğrul KILIÇ KIRSAL KALKINMA İÇİN YENİLEBİLİR ENERJİ (3). Sorgun Belediye Başkanı Ahmet ŞİMŞEK SORGUN'DA JEOTERMAL ENERJİ (4). Şahmuratlı Köyü Derneği (ŞAH-DER) Osman MURATDAĞI Ve Faruk MURATDAĞI ŞAHMURATLI KÖYÜ VE GÜNEŞ ENERJİSİ (5). Soofia ÖZKAN ve Francoise ŞUMMER KERKENES EKO MERKEZİ adı altında birer konuşma yapmışlar ve özellikle Osman MURATDAĞI ve Faruk MURATDAĞI'nın konuşmaları Şahmuratlı köyünü tanıtmaları uzun bir alkış tufanına tutuldu. Tabi bizlerde Şahmuratlı köyü olarak (ODTÜ) gibi bir üniversitede Şahmuratlı Köyünün isminin geçmesi orada Şahmuratlı köyünün gelişmesi için konuşmaların yapılması bizi haddinden fazla gururlandırdı. Bu gurur tüm Şahmuratlı köyüne ve Şahmuratlı köyüne gönül veren Şahmuratlı köyü dostlarına hediye ettik hayırlı olsun devamı olur inşallah. ŞAHMURATLI KÖYÜNÜ BİR DÜNYA MARKASI YAPMAK UMUDU İLE HERKESE SEVGİ VE SELAMLARIMI YOLLUYORUM Faruk MURATDAĞI
05. 12. 2008 17:12:08

Hafta Sonu Yapılacak KERKENES ETKİNLİKLERİ PROGRAMI AÇIKLANDI

Cuma, 17 Ekim 2008

Yozgat Valiliği himayelerinde Sorgun Kaymakamlığı, İl Kültür Turizm Müdürlüğü ve sivil toplum kuruluşlarının işbirliği ile bu hafta sonu gerçekleştirilecek olan “Kerkenes Etkinlikleri” programı açıklandı.

Yozgat Valisi Amir Çiçek, İngiliz Büyükelçisi Nick Baird, Kaymakam Ertuğrul Kılıç, Belediye Başkanı Ahmet Şimşek, Yozgat Müzesi Müdürü Hasan Şenyurt, Kerkenes kazı ekibi Başkanı Geoffrey Summers, Kerkenes Eko Merkezi yürütücüleri Françoise Summers ve Soofia Özkan’ ın katılacağı Kerkenes Etkinlikleri Cumartesi günü Yozgat Müzesi’ ndeki Kerkenes Salonu’ nun açılışı ile başlayacak.

Hayri İnal Konağı’ nda verilecek ikramın ardından saat 10,20 sularında Sorgun’ a gelecek olan konuklar burada İlyas Arslan Sinema ve Tiyatro Salonu’ nda Yozgat Müzesi Müdürü Hasan Şenyurt’ un sunacağı “Yozgat Arkeolojisi” Kerkenes Proje Müdürü Geoffrey Summers’ un sunacağı “Kerkenes Dağı’ ndaki Demir Çağı Şehri” ve yine Kerkenes Eko Merkezi yürütücüleri Françoise Summers ve Soofia Özkan’ ın sunacakları “Çevre, geçmiş ve günümüz” isimli Panele katılacaklar.

Öğle üzeri Şahmuratlı Köyü’ nde bulunan Kerkenes Dağı’ ndaki Demir Çağı Şehri’ ni ziyaretin ardından Kerkenes Kazı Evi’ nde öğle yemeğinin ardından Kermes açılışı, Kerkenes Eko -Merkezi’ nin tanıtımı ile sürececek olan program çekiliş ve ödül töreni ile sona erecek.

http://www.sorgunpostasi.com/index.php?option=com_content&task=view&id=3682&Itemid=1

BÜYÜKELÇİLERE KERKENES TANITILDI

Pazartesi, 20 Ekim 2008

"Kerkenes Tanıtım Programı" kapsamında -kayıp şehir PTERİA'nın kalıntılarının bulunduğu Kerkenes, İngiltere, Avustralya ve Kanada'nın Ankara büyükelçilerine tanıtıldı

Yozgat Valiliği, tarihte kayıp şehir olarak bilinen demir çağı antik kenti **Pteria**'nin kalıntılarının bulunduğu **Kerkenes**'i tanıtım programı kapsamında **Yozgat**'a gelen **İngiltere, Avustralya ve Kanada**'nın **Ankara** büyükelçileri, televizyonların çanak antenleri kullanılarak yapılan "**Güneş Ocağı**" ve bu ocakta pişirilen yemeklere hayran kaldı.

İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi **Nick Baird**, Avustralya'nın Ankara Büyükelçisi **Peter Doyle** ve Kanada'nın Ankara Büyükelçisi **Mark Bailey** ve beraberindekiler **Yozgat Müzesi** 'nde **Kerkenes** kazılarında çıkarılan eserlerin sergilendiği teşhir salonu açılışından sonra **Sorgun**' a gelerek Ortadoğu Teknik Üniversitesi öğrencileriyle birlikte **İlyas Arslan Sinema ve Kültür Merkezi** 'nde yapılan panele katıldı.

Panel öncesi bir konuşma yapan İngiliz Büyükelçisi **Nick Baird**, Kerkenes' i ziyaret etmeyi uzun zamandan beri istediğini, ama bunun ancak bu gün kısmet olduğunu belirtti.

Kazılar hakkında açıklamalarda bulunan **Baird** , 1993 yılından bu yana bu alanda kazıların yapıldığını, buna son zamanlarda **ODTÜ**' nün de katkıda bulunduğunu dile getirerek, "**Kerkenes kazıları çok önemli. Dünyanın dört bir yanından gelen arkeologlar buralarda kazı çalışmaları yaptılar. Kazı alanının çok geniş olmasına rağmen burada elde edilen bulgular ve sonuçlar bu zahmete değerli doğrusu. Gerçekten öğleden sonra bu alana yapacağımız gezide oradaki tarihi kalıntıları görmeyi dört gözle bekliyorum**" dedi.

FRANÇOİSE SUMMERS'İN OLUŞTURDUĞU EKO MERKEZ HER TÜRLÜ ÖVGÜYE DEĞER

Konuşmasında **Françoise Summers** tarafından **Şahmuratlı Köyü Kazıevi** bahçesinde oluşturulan **Eko Merkez** hakkında bilgi sahibi olduğunu da belirten **Baird**, bu çalışmaların her türlü övgüye layık olduğunu belirterek, ' **Küresel Mali krizin her tarafı sarmaladığı günümüzde bir değişim yaratmak için her alanda çalışma yapılmalıdır. Bayan Summers' in yapmış olduğu bu çalışmalar diğer belediyelere ve bölgelere örnek teşkil etmelidir. Güneş enerjisinden yararlanma gibi çalışmaların iklim değişikliğinde yardımcı olacaktır. Bu çalışmalar bölge halkına da kazanç kapısı sağlayacaktır. Bu bölgede yaşayan bayanlara da kazanç kapısı olmuş durumdadır. Bu tür çalışmaların Türkiye' ye yayılması gerekmektedir. Bu çalışmaların yaygınlaştırılması Bakanlıklar ve kurumların katılımı ile mümkündür**" diye konuştu.

Konuşmalar sonrası başlayan panelde söz alan Yozgat Müzesi Müdür Vekili **Hasan Şenyurt'** un Yozgat' ın arkeolojisi ve yapılan çalışmalar hakkında yaptığı sunumun ardından **Kerkenes** kazılarında bu güne kadar gelinin nokta hakkında **Geoffrey Summers** tarafından bilgiler aktarıldı.

Kerkenes' in tarihinin yazılmasının mümkün olmadığını vurgulayan **Geoffrey Summers**, bu kente ait hiçbir yazılı kaynağın bulunmadığını, bunun için de elde edilen en küçük bir bulgunun bile çok iyi incelenmesi gerektiğini belirtti.

İKİ ÇOCUK, HELYUM DOLU BİR BALON VE DİREKSİYONU TERS YERDE OLAN BİR ARAÇLA BURAYA GELDİK

Geoffrey Summers, "Baktığımızda yağmalanmış, yakılmış bir kentin tarihi ile karşı karşıya olduğumuzu anlıyoruz. 1993 yılında 2 çocuk, helyum dolu bir balon ve direksiyonu ters yerde olan bir araçla buraya geldik. Bir yıl sonra kentin üzerinde sıcak hava dolu Kapadokya Balonu ile bir gezi gerçekleştirdik. Aynı yıl yer altı görüntülemelerini yapmaya başladık. Yüzey araştırmalarında 1 milyon 400 bin okuma yaptık. 3 boyutlu yöntemlerle kentin yer altı görüntülerini çektik. Burada kullanılan caddeleri sokakları ortaya çıkardık. Konservasyon ve restorasyon için bakanlıktan ödenek ve izin bekliyoruz" şeklinde konuştu **Geoffrey Summers**, ömrü yüzyıldan az sürmüş bu önemli kentin korunması ve ortaya çıkarılmasının şart olduğunu da sözlerine ekledi.

KIZIM DÜĞÜNÜNÜ BU KÖYDE YAPMAYI DÜŞÜNÜYOR

Kızlarından birinin **Şahmuratlı Köyü'** ne geldiklerinde daha yeni doğduğunu bu nedenle de köyde yaşayanlar ile çok iyi kaynaştığını dile getiren Kerkenes Eko Merkez Başkanı Mimar **Françoise Summers**, kızının düğününü bu köyde yapmayı düşündüğünü söyledi.

Salonu dolduran konukların bu kadar anlatımdan sonra bir an önce gidip bu anlatılan yerleri görmeyi sabırsızlıkla beklediklerini bildiğini kaydeden **Françoise Summers**, bugüne kadar **Avustralya, Kanada, İngiliz ve Amerikan** büyükelçiliklerinden yardım aldıklarını ifade ederek, "Bizlerin orada sadece kazı yaptığını düşünenler buraları görünce oldukça şaşırıyor. İlk kez **Avustralya Büyükelçiliğinden** aldığımız yardımla **Eko Merkez Projesi'** ni başlattık. 2003 te **Yenilenebilir Enerji İle Sürdürülebilir Köy Yaşantısı** adı altın yaptığımız çalışmalarda köyden kente göçü önlemeyi ve kentin yaşam ve konforunu köylere getirmeyi hedefledik. Güneş enerjisi ile çalışan su ısıtıcıları, güneş ocakları yaptık. Geri dönüşüm projeleri ile hem çevrenin kirlenmesini önlemeye çalıştık, hem de onları değerlendirdik. Eski otomobil lastiklerini yaptığımız saman evlerin balkonlarının altlarında, şişeleri çatılarının damlarında kullandık. Saman balyalarından kışın ılık yazın serin olan evler yaptık. Pres tuğla ile yapılan konutların ısı yalıtımının iyi olmadığını anlayarak kerpiç ve biraz betonu karıştırarak yeni bir kerpiç türü ürettik. Onunla buralara gelen öğrencilerin kalacağı evler yaptık. Organik bahçeler oluşturduk. Köyde yaşayan bayanlarımızın meyve ve sebzelerini daha sağlıklı bir ortamda kurutmaları için kurutma odaları yaptık. Bu yıl yaptığımız güneş kutuları ile pişirdiğimiz yemeğin gün boyu sıcak kalmasını sağladık" diye konuştu.

Françoise Summers, bütün bunlara rağmen burada üretilenlerin pazarlamasında büyük sıkıntı çektiklerini de sözlerine ekledi.

http://www.sorgunpostasi.com/index.php?option=com_content&task=view&id=3716&Itemid=1

Büyükkelçilerin 'Kerkenes' çıkarması**18 Ekim 2008 20:37**

İngiltere, Kanada ve Avustralya'nın Ankara Büyükelçileri Demir Çağı Antik kenti kalıntıları için Yozgat'a gitti.

İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi Nick Baird, Kanada'nın Ankara Büyükelçisi Mark Bailey ve Avustralya'nın Ankara Büyükelçisi Peter Doyle, Demir Çağı Antik Kenti kalıntılarının bulunduğu "Kerkenes" tanıtım programına katılmak üzere Yozgat'a geldi.

Yozgat'a gelen büyükelçiler, Yozgat Valisi Amir Çiçek tarafından İl Müzesi önünde karşılandı. Önce Yozgat Etnografya ve Arkeoloji Müzesi'ni gezen büyükelçiler ve beraberindekiler, daha sonra İngiliz arkeologlarca Tarihi Kerkenez Dağı'nda yürütülen çalışmalar kapsamında ortaya çıkan eserlerin sergilendiği teşhir salonunun açılına katıldı.

Açılış töreninde bir konuşan Yozgat Valisi Amir Çiçek, Sorgun ilçesinin Şahmuratlı köyü yakınlarında bulunan Kerkenes Dağı'nda tarihte kayıp şehir olarak bilinen Pteria'nın kalıntılarının bulunduğunu söyledi. Çiçek, "Kerkenes'te yapılan kazılarda bulunan eserleri Yozgat Müzemizde sergiliyoruz" dedi.

Açılışın ardından büyükelçiler, eşleri ve çocuklarıyla birlikte tarihi Hayri İnal Konağı'na geçti. Burada büyükelçilere Türk kahvesi ikram edildi, mahalli sanatçılar tarafından seslendirilen 'Sürmeli türküsü' dinletirildi.

Büyükelçiler ve yakınları, söylenen türküye alkış çalarak eşlik etti. Yozgat'taki gezilerini tamamlayan büyükelçiler, daha sonra Sorgun ilçesinde düzenlenen Kerkenes Paneli'ne katıldı. Panelin ardından Kerkenes Dağı'na çıkan büyükelçiler, tarihi kalıntıları gezerek, kazı çalışmasını yürüten arkeologlardan bilgi aldı.

Kerkenes Dağı gezisini tamamlayan büyükelçiler ve Yozgat Valisi Amir Çiçek, Şahmuratlı Köyü Muhtarlığı tarafından hazırlanan kermes ile Kerkenes Eko-Merkezi'nin açılış ve tanıtım programına katıldı. Kermeste organik ürünlerden yapılmış konserve, reçel ile sebze ve meyve kurularını inceleyen büyükelçiler, alışveriş yaparak hatıra fotoğrafı çektirdiler.

Programın ardından büyükelçiler ve beraberindekiler, Ankara'ya gitmek üzere Yozgat'tan ayrıldılar.

<http://www.haber7.com/haber/20081018/Buyukelcilerin-Kerkenes-cikarmasi.php>

Sorgun'da Kerkenes paneli

Yozgat Valiliği tarafından dzenlenen "Kerkenes Etkinlikleri" kapsamında yarın Sorgun'da bir panel dzenlenecek. Panelde, Kerkenes Kazılarını sdrren Avrupalı bilimadamları da birer konuşma yapacak. Etkinlikler kapsamında, Yozgat Mzesi'nde de "Kerkenez Salonu" açılacak.

Cumartesi günü Sorgun'da dzenlenecek olan panele, Yozgat Valisi Amir Çiçek, İngiliz Büyükelçisi Nick Baird, Sorgun Kaymakamı Ertuğrul Kılıç, Sorgun Belediye Başkanı Ahmet Şimşek, Yozgat Müze Müdürü Hasan Şenyurt, Kerkenes kazı ekibi Başkanı Geoffrey Summers, Kerkenes Eko Merkezi yürütücüleri Françoise Summers ve Soofia Özkan konuşmacı olarak katılacak. Panel sonrasında Kerkenes dağına gezi dzenlenecek.

Uluslar arası Kerkenes projesi

Yozgat'ın Sorgun ilçesine bağlı Şahmuratlı Köyü'nde 1993 yılında başlatılan çalışmalar, "Demir Çağı Başkenti"ni bulmak amacıyla hâlen Avrupalı bilimadamlarının desteğiyle sürdürülüyor.

Çalışmalar kapsamında hazırlanan projeler, Yozgat Valiliği, Sorgun Belediyesi ve 2003 yılında kurulan Şahmuratlı Köyü ve Kerkenes'i Tanıtma Güzelleştirme Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği'nin işbirliği ile devam ediyor.

<http://yozgatmuhabir.blogspot.com/2008/10/sorgunda-kerkenes-paneli.html>

18 EKİM 2008 CUMARTESİ

Yozgat, Kerkenes'le dünyaya açılıyor

Yozgat'ın Sorgun ilçesine bağlı Şahmuratlı Köyü'nde bulunan ve antik "Demir Çağı Şehri"nin kalıntılarını taşıyan Kerkenes Harabeleri, Sorgun'la birlikte Yozgat'ın dünyaya açılmasına vesile oluyor.

Yozgat Valiliği tarafından düzenlenen "Kerkenes Tanıtım Programı" çerçevesinde, İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi H. E. Nick Baird, Avustralya'nın Ankara Büyükelçisi Peter Doyle ve Kanada'nın Ankara Büyükelçisi Mark Bailey ve ailesi, Yozgat'a gelerek, Şahmuratlı Köyü ve Kerkenes Dağı'nda incelemelerde bulundular. Düzenlenen etkinliklere, Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve Bozok Üniversitesi'nden öğrenciler de katıldılar.

Yozgata gelen yabancı misafirleri, Yozgat Valisi Amir Çiçek ve eşi Hülya Çiçek, Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi'nde karşılandılar. Burada yapılan sabah kahvaltısının ardından, Yozgat Müzesi'nde Kerkenes Harabeleri'nden çıkartılan eserlerin sergilendiği salonun açılışı yapıldı. Davetliler daha sonra hep beraber müzeyi gezdiler.

Konuklar, müze gezisinin ardından hep birlikte tarihî Hayri İnal Konağına geçtiler. Konağı gezen konuklara burada Yozgat türküleri eşliğinde Türk kahvesi ikram edildi.

"Kerkenes Tanıtım Programı" çerçevesinde daha sonra, Sorgun Belediyesi İlyas Arslan Kültür Merkezi'nde "Yozgat Arkeolojisi, Kerkenes Dağı'ndaki Demir Çağı Şehri ve Kerkenes Harabeleri Çevresi, Geçmiş ve Günümüz" konulu panel düzenlendi.

Panelin sonunda, Vali Amir Çiçek, İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi H. E. Nick Baird, Avustralya'nın Ankara Büyükelçisi Peter Doyle ve Kanada'nın Ankara Büyükelçisi Mark Bailey'e birer plaket verdi.

Daha sonra, yabancı konuklar ve üniversite öğrencileri ile birlikte, Kerkenes Dağı'na gezi düzenlendi.

"Kerkenes Tanıtım Programı", Şahmuratlı Köyü'nde bulunan Kerkenes Eko-Merkez ve kermes açılışı ile sona erdi.

Düzenlenen etkinliklerin sonunda yabancı misafirler, gösterdiği yakın ilgiden dolayı Vali Amir Çiçek ve eşi Hülya Çiçek'e teşekkürlerini iletirken, gördükleri tarihî ve tabii güzelliklere hayran kaldıklarını ifade ettiler.

Vali Çiçek de, kendilerini Yozgat'ta ağırlamaktan duyduğu memnuniyeti dile getirerek şunları söyledi:

"Düzenlemiş olduğumuz bu etkinlikle Kerkenes Harabeleri'nin yeniden gün yüzüne çıkarılmasına hep beraber şahitlik ettik. Kerkenes Harabeleri'nde yapılan arkeolojik kazılar sonucu ortaya çıkan eserler, bu dönemi gözle görülür hâle getirmekte ve geçmişten günümüze ışık tutmaktadır. Ayrıca yenilenebilir enerji konusunda yapılan çalışmaları ile ön plana çıkan Eko-Merkez'i de yerinde görme ve inceleme fırsatı bulduk. Gerek arkeoloji, gerekse bilimsel konularda ilimizde yıllardır çalışmalarını sürdüren başta Geoffrey Summers ve eşi Françoise Summers olmak üzere bütün emeği geçenlere teşekkür ediyorum."

<http://yozgatmuhabir.blogspot.com/2008/10/yozgat-kerkenesle-dnyaya-alyor.html>

İngiltere, Kanada ve Avustralya Büyükelçileri Yozgat'ta

İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi Nick Baird, Kanada'nın Ankara Büyükelçisi Mark Bailey ve Avustralya'nın Ankara Büyükelçisi Peter Doyle, Demir Çağı Antik Kenti kalıntılarının bulunduğu "Kerkenes" tanıtım programına katılmak üzere Yozgat'a geldi.

Yozgat'a gelen büyükelçiler, Yozgat Valisi Amir Çiçek tarafından İl Müzesi önünde karşılandı. Önce Yozgat Etnografya ve Arkeoloji Müzesi'ni gezen büyükelçiler ve beraberindekiler, daha sonra İngiliz arkeologlarca Tarihi Kerkenez Dağı'nda yürütülen çalışmalar kapsamında ortaya çıkan eserlerin sergilendiği teşhir salonunun açılına katıldı. Açılış töreninde bir konuşan Yozgat Valisi Amir Çiçek, Sorgun ilçesinin Şahmuratlı köyü yakınlarında bulunan Kerkenes Dağı'nda tarihte kayıp şehir olarak bilinen Pteria'nın kalıntılarının bulunduğunu söyledi. Çiçek, "Kerkenes'te yapılan kazılarda bulunan eserleri Yozgat Müzemizde sergiliyoruz" dedi.

Açılışın ardından büyükelçiler, eşleri ve çocuklarıyla birlikte tarihi Hayri İnal Konağı'na geçti. Burada büyükelçilere Türk kahvesi ikram edildi, mahalli sanatçılar tarafından seslendirilen 'Sürmeli türküsü' dinletirildi. Büyükelçiler ve yakınları, söylenen türküye alkış çalarak eşlik etti.

Yozgat'taki gezilerini tamamlayan büyükelçiler, daha sonra Sorgun ilçesinde düzenlenen Kerkenes Paneli'ne katıldı. Panelin ardından Kerkenes Dağı'na çıkan büyükelçiler, tarihi kalıntıları gezerek, kazı çalışmasını yürüten arkeologlardan bilgi aldı.

Kerkenes Dağı gezisini tamamlayan büyükelçiler ve Yozgat Valisi Amir Çiçek, Şahmuratlı Köyü Muhtarlığı tarafından hazırlanan kermes ile Kerkenes Eko-Merkezi'nin açılış ve tanıtım programına katıldı. Kermeste organik ürünlerden yapılmış konserveler, reçel ile sebze ve meyve kurularını inceleyen büyükelçiler, alışveriş yaparak hatıra fotoğrafı çektiler.

Programın ardından büyükelçiler ve beraberindekiler, Ankara'ya gitmek üzere Yozgat'tan ayrıldılar.(İHA)

<http://www.yozgatweb.com/haber-840-ingiltere-kanada-ve-avustralya-buyukelcileri-yozgat.html>

YOZGAT

35.
YIL

YABANCI MİSAFİRLER KERKENESE HAYRAN KALDI

Yozgat Valiliği, tarihte kayıp şehir olarak bilinen demir çağı antik kenti Pteria'nın kalıntılarının bulunduğu Kerkenes'i tanıtım programı kapsamında Yozgat'a gelen İngiltere, Avustralya ve Kanada'nın Ankara Büyükelçileri, televizyonların çanak antenleri kullanılarak yapılan "Güneş Ocağı" ve bu ocakta pişirilen yemeklere hayran kaldı.

İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi Nick Baird, Avustralya'nın Ankara Büyükelçisi Peter Doyle ve Kanada'nın Ankara Büyükelçisi Mark Bailey, Yozgat Müzesi'nde oluşturulan Kerkenes'te bulunan eserlerin sergilendiği teşhir salonu açılışı sonrasında, Sorgun ilçesine geçti.

Büyükelçiler, Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve Bozok Üniversitesi öğrencilerinin de katıldığı tanıtım programı çerçevesinde, İlyas Arslan Sinema ve Kültür Merkezi salonundaki panele katıldı.

Panel öncesinde konuşan İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi Baird, 1993 yılından bu yana bu alanda kazıların yapıldığını, buna son zamanlarda ODTÜ'nün de katkıda bulunduğunu dile getirdi.

Büyükelçi Baird, "Kerkenes kazıları çok önemli. Dünyanın dört bir yanından gelen arkeologlar buralarda kazı çalışmaları yaptılar. Kazı alanının çok geniş olmasına rağmen burada elde edilen bulgular ve sonuçlar, bu zahmete değmiş doğrusu. Gerçekten, öğleden sonra bu alana yapacağımız gezide oradaki tarihi kalıntıları görmeyi dört gözle bekliyorum" dedi.

Daha sonra demir çağı antik kenti Pteria'nın bulunduğu Şahmuratlı köyündeki Kerkenes dağına çıkan büyükelçiler ve öğrencilere, kazı ekibi başkanı arkeolog Geoffrey Summers, şehir kalıntıları hakkında ayrıntılı bilgiler verdi.

Summers, 11 yıldır bölgede yürüttükleri kazı çalışmaları sonucunda 7 kilometre uzunluğundaki sur ile çevrilmiş olan, içerisinde kayıp şehir Pteria'nın izlerinin bir bölümünü ortaya çıkarttıklarını bildirdi.

Geoffrey Summers, "Burası, tarihte güneş tutulması ile sona eren savaşa da sahne olmuş, savaş sonrasında şehir yakılmak suretiyle yok edilmiştir" şeklinde konuştu.

-ÇANAK ANTENDEN GÜNEŞ OCAĞI-

Büyükelçiler ve öğrencilere daha sonra kazı ekibinin köy halkıyla birlikte oluşturduğu "Eko Merkezi" gezdirildi.

Eko merkezde bulunan, televizyonların kullanılmayan çanak antenleriyle yapılan "Güneş Ocakları" ve bu ocaklarda pişirilen yemekler ile köy kadınları tarafından yufka açılarak imal edilen "Kerkenes Krekeri" ürünlerinin tanıtımı da yapıldı.

İngiltere Büyükelçisi Baird, Avustralya Büyükelçisi Doyle ve Kanada Büyükelçisi Bailey, yakınları ve öğrencilere Eko merkezin kurucularından Françoise Summers bilgi verdi.

Büyükelçi ve yakınları, çanak antenler kullanılarak yapılan güneş ocaklarını hayranlıkla izledikten sonra, üzerinde pişirilen güveç, lahana sarması ve köftenin önce tadına baktılar, hoşlarına gidince yemekleri ikinci kez tattılar.

Güneş ocaklarını kullanarak değişik türde yemekler yapan Ayşe Muratdağ, havanın bulutlu olmasına rağmen güneş ocaklarının yemekleri pişirdiğini, her türlü yemeği bu ocakta pişirebildiğini ifade etti.

(20.10.2008)

<http://www.yozgatgazetesi.com/Default.asp?h=5449>

Kayıp şehir Pteria büyükelçilere tanıtıldı

Yozgat Valiliği, tarihte kayıp şehir olarak bilinen demir çağı antik kenti Pteria'nın kalıntılarının bulunduğu Kerkenes'i tanıtım programı düzenledi. Tanıtım için Yozgat'a gelen İngiltere, Avustralya ve Kanada'nın Ankara büyükelçileri, çanak anten kullanılarak yapılan güneş ocağında pişirilen yemeklere hayran kaldı.

İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi Nick Baird, Avustralya'nın Ankara Büyükelçisi Peter Doyle ve Kanada'nın Ankara Büyükelçisi Mark Bailey, Yozgat Müzesi'nde oluşturulan Kerkenes'te bulunan eserlerin sergilendiği teşhir salonu açılışı sonrasında, Sorgun ilçesine geçti. Büyükelçiler, Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve Bozok Üniversitesi öğrencilerinin de katıldığı tanıtım programı çerçevesinde, İlyas Arslan Sinema ve Kültür Merkezi Salonu'ndaki panele katıldı. Daha sonra demir çağı antik kenti Pteria'nın bulunduğu Şahmuratlı köyündeki Kerkenes dağına çıkan büyükelçiler ve öğrencilere, kazı ekibi başkanı arkeolog Geoffrey Summers, şehir kalıntıları hakkında ayrıntılı bilgiler verdi. Büyükelçiler ve öğrencilere daha sonra kazı ekibinin köy halkıyla birlikte oluşturduğu "Eko Merkezi" gezdirildi. Merkezde çanak antenlerle yapılan güneş ocaklarında pişirilen yemekler ile köy kadınları tarafından yufka açılarak imal edilen 'Kerkenes Krekeri'nin tanıtımı yapıldı. Büyükelçi ve yakınları, güneş ocaklarında pişirilen güveç, lahana sarması ve köftenin önce tadına baktılar, hoşlarına gidince yemekleri ikinci kez tattı.

Yozgat, aa

20 Ekim 2008, Pazartesi

<http://zaman.com.tr/haber.do?haberno=751347&bolgeno=329&title=kayip-sehir-pterian-buyukelcilere-tanitildi>

Büyükelçiler Yozgat'ta

İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi Nick Baird, Kanada'nın Ankara Büyükelçisi Mark Bailey ve Avustralya'nın Ankara Büyükelçisi Peter Doyle, Demir Çağı Antik Kenti kalıntılarının bulunduğu "Kerkenes" tanıtım programına katılmak üzere Yozgat'a geldi. Yozgat'a gelen büyükelçiler, Yozgat Valisi Amir Çiçek tarafından İl Müzesi önünde karşılandı. Önce Yozgat Etnografya ve Arkeoloji Müzesi'ni gezen büyükelçiler ve beraberindekiler, daha sonra İngiliz arkeologlarca Tarihi Kerkenez Dağı'nda yürütülen çalışmalar kapsamında ortaya çıkan eserlerin sergilendiği teşhir salonunun açılına katıldı. Açılış töreninde bir konuşan Yozgat Valisi Amir Çiçek, Sorgun ilçesinin Şahmuratlı köyü yakınlarında bulunan Kerkenes Dağı'nda tarihte kayıp şehir olarak bilinen Pteria'nın kalıntılarının bulunduğunu söyledi. Çiçek, "Kerkenes'te yapılan kazılarda bulunan eserleri Yozgat Müzemizde sergiliyoruz" dedi.

Açılışın ardından büyükelçiler, eşleri ve çocuklarıyla birlikte tarihi Hayri İnal Konağı'na geçti. Burada büyükelçilere Türk kahvesi ikram edildi, mahalli sanatçılar tarafından seslendirilen 'Sürmeli türküsü' dinletildi. Büyükelçiler ve yakınları, söylenen türküye alkış çalarak eşlik etti.

Yozgat'taki gezilerini tamamlayan büyükelçiler, daha sonra Sorgun ilçesinde düzenlenen Kerkenes Paneli'ne katıldı. Panelin ardından Kerkenes Dağı'na çıkan büyükelçiler, tarihi kalıntıları gezerek, kazı çalışmasını yürüten arkeologlardan bilgi aldı. Kerkenes Dağı gezisini tamamlayan büyükelçiler ve Yozgat Valisi Amir Çiçek, Şahmuratlı Köyü Muhtarlığı tarafından hazırlanan kermes ile Kerkenes Eko-Merkezi'nin açılış ve tanıtım programına katıldı. Kermeste organik ürünlerden yapılmış konserveler, reçel ile sebze ve meyve kurularını inceleyen büyükelçiler, alışveriş yaparak hatıra fotoğrafı çektirdiler.

Programın ardından büyükelçiler ve beraberindekiler, Ankara'ya gitmek üzere Yozgat'tan ayrıldılar. İha Yayın Tarihi : 19 Ekim 2008 01:34

http://www.kenthaber.com/Arsiv/Haberler/2008/Ekim/19/Haber_489200.aspx

18 Ekim 2008 / 21:27

Büyükkelçilerin 'Kerkenes' çıkarması

İngiltere, Kanada ve Avustralya'nın Ankara Büyükelçileri Demir Çağı Antik kenti kalıntıları için Yozgat'a gitti.

İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi Nick Baird, Kanada'nın Ankara Büyükelçisi Mark Bailey ve Avustralya'nın Ankara Büyükelçisi Peter Doyle, Demir Çağı Antik Kenti kalıntılarının bulunduğu "Kerkenes" tanıtım programına katılmak üzere Yozgat'a geldi.

Yozgat'a gelen büyükelçiler, Yozgat Valisi Amir Çiçek tarafından İl Müzesi önünde karşılandı. Önce Yozgat Etnografya ve Arkeoloji Müzesi'ni gezen büyükelçiler ve beraberindekiler, daha sonra İngiliz arkeologlarca Tarihi Kerkenez Dağı'nda yürütülen çalışmalar kapsamında ortaya çıkan eserlerin sergilendiği teşhir salonunun açılına katıldı.

Açılış töreninde bir konuşan Yozgat Valisi Amir Çiçek, Sorgun ilçesinin Şahmuratlı köyü yakınlarında bulunan Kerkenes Dağı'nda tarihte kayıp şehir olarak bilinen Pteria'nın kalıntılarının bulunduğunu söyledi. Çiçek, "Kerkenes'te yapılan kazılarda bulunan eserleri Yozgat Müzemizde sergiliyoruz" dedi.

Açılışın ardından büyükelçiler, eşleri ve çocuklarıyla birlikte tarihi Hayri İnal Konağı'na geçti. Burada büyükelçilere Türk kahvesi ikram edildi, mahalli sanatçılar tarafından seslendirilen 'Sürmeli türküsü' dinletildi.

Büyükelçiler ve yakınları, söylenen türküye alkış çalarak eşlik etti.

Yozgat'taki gezilerini tamamlayan büyükelçiler, daha sonra Sorgun ilçesinde düzenlenen Kerkenes Paneli'ne katıldı. Panelin ardından Kerkenes Dağı'na çıkan büyükelçiler, tarihi kalıntıları gezerek, kazı çalışmasını yürüten arkeologlardan bilgi aldı.

Kerkenes Dağı gezisini tamamlayan büyükelçiler ve Yozgat Valisi Amir Çiçek, Şahmuratlı Köyü Muhtarlığı tarafından hazırlanan kermes ile Kerkenes Eko-Merkezi'nin açılış ve tanıtım programına katıldı. Kermeste organik ürünlerden yapılmış konserveler, reçel ile sebze ve meyve kurularını inceleyen büyükelçiler, alışveriş yaparak hatıra fotoğrafı çektirdiler.

Programın ardından büyükelçiler ve beraberindekiler, Ankara'ya gitmek üzere Yozgat'tan ayrıldılar.

<http://www.haberaktuel.com/Buyukelcilerin-Kerkenes-cikarmasi-haberi-156922.html>

KERKENES'İN TANIMI AMACINA ULAŞTI

Salı, 21 Ekim 2008

Şahmuratlılar Derneği (Şah-Der) Başkanı Osman Muratdağı, hafta sonunda gerçekleştirilen "Kerkenesi tanıtım programının" amacına ulaştığını belirtti.

Bu güne kadar yapılan etkinlikler içerisinde en etkilisinin bu olduğunu kaydeden Muratdağı, önümüzdeki yıllarda daha kapsamlı etkinlikler yapmayı düşündüklerini söyledi. Muratdağı, "Kerkenes kazıları ve Eko merkeze ekonomik olarak katkılarda bulunan İngiltere, Kanada ve Avusturya'nın Ankara Büyükelçileri'nin bölgemizi ziyaret etmesi gelecekte yapılacak olan kazılara finans sağlamada da önemli kolaylıklar sağlayacaktır" dedi.

http://www.ilerigazetesi.com/index.php?option=com_content&task=view&id=4653&Itemid=1

<http://www.bursahakimiyet.com/HaberDetay.aspx?hid=805&ypid=1>

18.10.2008 21:23:58

Kerkeses adını daha fazla duyacağız

Yozgat Valiliği, tarihte kayıp şehir olarak bilinen demir çağı antik kenti Pteria'nın kalıntılarının bulunduğu Kerkeses'i tanıtım programı kapsamında Yozgat'a gelen İngiltere, Avustralya ve Kanada'nın Ankara Büyükelçileri, televizyonların çanak antenleri kullanılarak yapılan "Güneş Ocağı" ve bu ocakta pişirilen yemeklere hayran kaldı. İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi Nick Baird, Avustralya'nın Ankara Büyükelçisi Peter Doyle ve Kanada'nın Ankara Büyükelçisi Mark Bailey, Yozgat Müzesi'nde oluşturulan Kerkeses'te bulunan eserlerin sergilendiği teşhir salonu açılışı sonrasında, Sorgun ilçesine geçti. Büyükelçiler, Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve Bozok Üniversitesi öğrencilerinin de katıldığı tanıtım programı çerçevesinde, İlyas Arslan Sinema ve Kültür Merkezi salonundaki panele katıldı. Panel öncesinde konuşan İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi Baird, 1993 yılından bu yana bu alanda kazıların yapıldığını, buna son zamanlarda ODTÜ'nün de katkıda bulunduğunu dile getirdi. Büyükelçi Baird, "Kerkeses kazıları çok önemli. Dünyanın dört bir yanından gelen arkeologlar buralarda kazı çalışmaları yaptılar. Kazı alanının çok geniş olmasına rağmen burada elde edilen bulgular ve sonuçlar, bu zahmete değmiş doğrusu. Gerçekten, öğleden sonra bu alana yapacağımız gezide oradaki tarihi kalıntıları görmeyi dört gözle bekliyorum" dedi. Daha sonra demir çağı antik kenti Pteria'nın bulunduğu Şahmuratlı köyündeki Kerkeses dağına çıkan büyükelçiler ve öğrencilere, kazı ekibi başkanı arkeolog Geoffrey Summers, şehir kalıntıları hakkında ayrıntılı bilgiler verdi. Summers, 11 yıldır bölgede yürüttükleri kazı çalışmaları sonucunda 7 kilometre uzunluğundaki sur ile çevrilmiş olan, içerisinde kayıp şehir Pteria'nın izlerinin bir bölümünü ortaya çıkarttıklarını bildirdi. Geoffrey Summers, "Burası, tarihte güneş tutulması ile sona eren savaşa da sahne olmuş, savaş sonrasında şehir yakılmak suretiyle yok edilmiştir" şeklinde konuştu.

-ÇANAK ANTENDEN GÜNEŞ OCAĞI-

Büyükelçiler ve öğrencilere daha sonra kazı ekibinin köy halkıyla birlikte oluşturduğu "Eko Merkezi" gezdirildi. Eko merkezde bulunan, televizyonların kullanılmayan çanak antenleriyle yapılan "Güneş Ocakları" ve bu ocaklarda pişirilen yemekler ile köy kadınları tarafından yufka açılarak imal edilen "Kerkeses Krekeri" ürünlerinin tanıtımı da yapıldı. İngiltere Büyükelçisi Baird, Avustralya Büyükelçisi Doyle ve Kanada Büyükelçisi Bailey, yakınları ve öğrencilere Eko merkezin kurucularından Françoise Summers bilgi verdi. Büyükelçi ve yakınları, çanak antenler kullanılarak yapılan güneş ocaklarını hayranlıkla izledikten sonra, üzerinde pişirilen güveç, lahana sarması ve köftenin önce tadına baktılar, hoşlarına gidince yemekleri ikinci kez tattılar. Güneş ocaklarını kullanarak değişik türde yemekler yapan Ayşe Muratdağ, havanın bulutlu olmasına rağmen güneş ocaklarının yemekleri pişirdiğini, her türlü yemeği bu ocakta pişirebildiğini ifade etti.

Tekil Gösterim - Bugün: 2, Toplam: 27